

Protokół

21. posiedzenia, 3. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. lutego 1898 roku.

Początek o godzinie 10-tej minut 35.
przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy
J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stani-
sław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mie-
czysław Urbański.

Obecnych posłów 120.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu
Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość
posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół dziewię-
tnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż
nie wniesiono przeciw niemu żadnych za-
rzutów; protokół dwudziestego posiedze-
nia złożony jest w biurze marszałko-
wskim do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis
petycyj, wniesionych po dzień 8. lutego
1898 roku, które przekazano następującym
komisyjom:

Komisji prawniczej Ls. 1598, 1603.

Komisji szkolnej Ls. 1599, 1602, 1604,
1605, 1624, 1626.

Wydziałowi krajowemu Ls. 1600, 1601,
1615, 1616, 1618, 1619, 1623, 1627.

Komisji administracyjnej Ls. 1606,
1607, 1608, 1609, 1610, 1611.

Komisji górniczej Ls. 1617.

Komisji petycyjnej Ls. 1620.

Komisji podatkowej Ls. 1625, 1635.

Po odczytaniu petycji Ls. 1620 Ste-
fana Buczkowskiego o przyznanie mu kon-
cesyi na majstra murarskiego, przemawia
p. Nowakowski popierając tę petycję.

Członek Wydziału krajowego p. Edward
Jędrzejowicz odpowiada na interpelację
wniesioną do Wydziału krajowego przez
pp. Wójcika i towarzyszy w sprawie obwa-
łowania lewego brzegu Wisły między Kra-
kowie a granicą państwa.

Izba przystępuje do porządku dzien-
nego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Mi-
lana o zarządzenie, by targi i jarmarki w
miejscowościach o ludności mieszanej nie
odbywały się w dnie świąteczne obu obrząd-
ków katolickich.

Przemawia p. Milan, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia od krajowych i gminnych dodatków do państwowego podatku domowoczynszowego dla tych budynków we Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejscowości 164 domów, przeznaczonych do zburzenia w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Sprawozdawca p. Romanowicz, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Rymanów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej ustawy.

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Rymanów na pobór opłaty gminnej od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje :

Art. I

Gminie miasteczka Rymanów zezwala się pobierać przez lat dziesięć od r. 1898 począwszy opłatę gminną od napojów spi-

rytusowych, tudzież od piwa i miodu w gminie wyrabianych lub w jej obręb wprowadzanych i w niej zużywanych według następującej taryfy :

1. od jednego litrostopnia alkoholu po dług stustopniowego alkoholometra po 5 ct. czyli od 100 litrostopni (hektolitra) alkoholu po 5 zł. a. w.

2. od jednego litra rumu, araku, rosolisu, likieru, śliwownicy, ponczowej esencji i innych słodzonych napojów spirytusowych po 1½ ct. czyli od hektolitra po 1 zł. 50 ct.

3. od jednego hektolitra piwa po 1 zł.

4. od jednego hektolitra miodu po 3 zł.

Art. II.

Do uiszczenia powyższej opłaty obowiązani są wszyscy, którzy napoje w Art. I. poszczególnione dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, czy to na sprzedaż, czy na własny użytek.

Art. III.

Okręg poborowy stanowi gmina miasteczka Rymanów.

Art. IV.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcji miejscowej w obrębie gminy; nie można obciążać nią produkcji ani obrotu handlowego.

Art. V.

Od opłaty ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ustawy z 20. czerwca 1888 dz. p. p. Nr. 95. wolną jest ona od państwowej opłaty konsumcyjnej.

Art. VI.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tej opłaty wyda w drodze administracyjnej c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sekretarz p. Urbański, wnosi przyjęcie całego projektu ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia projektu ustawy *en bloc*, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sekretarza p. Urbańskiego przystąpienie do trzeciego czytania projektu ustawy bez czytania, uchwała Izba projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie ustne komisji budżetowej o wniosku nagłym posła Żardeckiego o zapomogę dla pogorzalców gminy Żuklin.

Sprawozdawca p. Scipio zdaje sprawę ustnie w myśl uchwały sejmowej z dnia 21. stycznia 1893 r. i kończy to sprawozdanie następującym wnioskiem.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom w gminie Żuklin w powiecie łańcuckim udziela się zapomogę 300 zł. z funduszków krajowych.

Tem samem załatwioną zostaje petycja Ls 1133

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy szczegółowej nad projektem ustawy o podziale lub regulacji gruntów wspólnie używanych.

Marszałek oznajmia, że w dalszym ciągu przystąpić ma Izba do dyskusji nad §. 20 projektu ustawy.

Sprawozdawca p. Pilat czyta:

ROZDZIAŁ TRZECI.

O interesowanych w podziale lub regulacji.

§. 20.

Za uczestników podziału lub regulacji należy uważać:

1. tych, którzy są w posiadaniu fizycznym lub tabularnym gruntów wspólnych;

2. tych, którzy są w posiadaniu prawa do uczestnictwa w użytkowaniu polegającego na przynależności do związku dawnych poddanych, członków jednej lub więcej gmin, względnie grupy, uprawnionej do użytkowania gruntów kolejno użytkowanych bez względu na to, czy przynależność spowodowaną jest ich osobistymi przymiotami, czy też opiera się na posiadaniu jakiej innej posiadłości gruntowej;

3. tych, którzy rzeczywiście pobierają nadwyżkę przychodu, pozostałą po zaspokojeniu roszczeń uprawnionych do użytkowania;

4. gminy bez względu na to, czy podpadają pod którykolwiek z wyszczególnionych w punktach 1—3 warunków, jeżeli od gruntów, które nie są wcale zapisane w księgach hipotecznych, przypisany mają podatek.

Osoby, które w myśl poprzednich postanowień, nie są uczestnikami, lecz na jakiej bądź podstawie prawnej roszczą sobie pretensje do wspólnego lub kolejnego użytkowania, mogą poszukiwać swojej pretensyi tylko w sposób przepisany w §. 67.

Pod bezpośrednio interesowanymi w podziale i regulacji rozumieją się uczestnicy, jako też osoby w myśl §. 23. interesowane a to w przeciwstawieniu do tych, którzy po myśli §§. 25—27 są tylko pośrednio interesowanymi.

Przemawia p. Krempa i wnosi, aby §. 20. odesłać napowrót do komisji.

Izba nie popiera tej poprawki.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 20. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 21.

W razie podziału ma każdy uczestnik w miarę wyników dochodzenia prawo do żądania ekwiwalentu w ziemi z gruntów podzielonych, ustanowionego stosownie do wartości jego udziału w gruntach wspólnych lub gruntach innych włączonych do podziału w myśl §. 4. Wynagrodzenie to ma być ustanowione albo za wspólną zgodą, albo też na podstawie opinii znawców z zastrzeżeniem możliwego uzupełniającego wynagrodzenia w gotówce z tytułu nieznaczących różnic lub zmniejszenia się obszaru gruntu, wskutek zaprowadzenia urządzeń gospodarczych, lub wykupna wzajemnych świadczeń.

W tym samym stosunku, jeżeli szczególne okoliczności innego podziału nie uzasadniają, ma uczestnik prawo do wynagrodzenia z ogólnej wartości innego majątku ruchomego lub nieruchomego w myśl §. 6. do podziału włączonego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 21. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 22.

W razie regulacji ma każdy uczestnik w miarę wyników dochodzenia prawo żądać takiego stosunkowego udziału w ogólnym pożytku, jaki pod względem rodzaju i rozmiarów odpowiada stosunkowi dotychczasowego jego prawa do praw innych uczestników. Jeżeli zaś regulacja zasadza się na określeniu poszczególnych praw użytkowania, uczestnik może się domagać, aby mu dotychczasowe jego prawo w niczem uszczuplone nie zostało. W obydwóch wypadkach zastrzega się możliwość wyrównania w go-

tówce nieznaczących różnic tudzież możliwość wprowadzenia takich ograniczeń, jakie albo wynikają koniecznie z odpowiedniej regulacji wykonywania poszczególnych praw albo też wypływają ze stosunkowego uszczuplenia wszystkich lub niektórych pożytków ze względu na trwałe zachowanie wydajności gruntu.

Jeżeliby w tym ostatnim celu pewne pożytki musiały być tak zmniejszone, albo uchylone, iż przez to mieliby poszczególni uczestnicy ponieść dotkliwie straty, ma im być przyznane odszkodowanie, obciążające ogół uczestników a to albo przez przyznanie lub rozszerzenie innych pożytków, albo przez wynagrodzenie w gotówce, stosownie do stanu rzeczy i życzeń interesowanych uczestników.

Izba uchwała bez rozprawy §. 22. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 23.

Osoby, którym służy prawo żądania wzajemnych świadczeń, mianowicie peryodycznych danin, które im za używanie wspólnych gruntów albo części tychże mają uiszczać wszyscy lub niektórzy uczestnicy (§. 1. ust. 2. ust. państw.) mogą żądać w razie podziału, wynagrodzenia w gotówce lub ekwiwalentu w ziemi, według tego, który sposób wykupna władze za stosowniejszy uznają, zaś w razie regulacji, aby odnośne stosunki zostały urządzone w sposób obydwu stronom odpowiadający.

Ci interesowani, chociażby sami nie byli uczestnikami, mogą o tyle brać udział w rozprawach nad podziałem lub regulacją, o ile to do uzasadnienia ich roszczeń i powyżej wspomnianych praw jest potrzebnem.

Przemawia p. Krempa i wnosi poprawkę, aby zamiast słów: „według tego, który sposób wykupna władze za stosowniejszy uznają“, powiedzieć: „według życzenia wyznaczono“.

Izba nie popiera tej poprawki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 23. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 24.

Zresztą przy oznaczeniu odpowiedniej wartości udziałów w myśl ustępu 1 §. 21., przy oznaczeniu i przyznaniu odpowiednich wynagrodzeń, przy regulacji praw użytkowania w myśl §. 22, niemniej przy uwzględnieniu wzajemnych świadczeń podług §. 23, mają być stosowane przepisy o postępowaniu w sprawach podziału i regulacji (III rozdział) tudzież wskazówki w dotyczących rozporządzeniach zawarte.

Izba uchwała bez rozprawy §. 24. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 25.

Trzecie osoby, które mają hipotecznie zapisane prawo, bądź to na gruncie ulegającym podziałowi lub regulacji, bądź też na cudzem prawie użytkowania, ciężącym na tym gruncie, albo też na gruncie, z którego posiadaniem połączone jest prawo użytkowania, mogą wprawdzie celem strzeżenia tego prawa brać udział w postępowaniu tyczącem się podziału, lub regulacji, ale nie mogą przez sprzeciwienie się przeszkodzić podziałowi lub regulacji.

Osoby te nie mają też być przesłuchiwane, przy dokonywaniu wpisów hipotecznych na zasadzie takiego podziału lub regulacji (§. 4. ust. państw.).

Komisarz miejscowy winien pośrednio interesowanych zawiadamiać do rozprawy, jeżeli to zdaje się być potrzebnem do wyjaśnienia stosunków lub utworzenia ugody, atoli przybyć oni mogą do rozprawy także bez urzędowego wezwania.

Władze winny baczyć na to ciągle a w szczególności przy potwierdzeniu planu podziału lub regulacji, aby przez podział lub regulację nie zostały uszczuplone prawa pośrednio interesowanych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 25. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane, na gruncie ulegającym podziałowi, przeniesione będą na działki z tego gruntu utworzone. Wyłączają się od tego i odpadają bez prawa do odszkodowania tylko służebności gruntowe (§. 474 u c.), które wskutek podziału lub połączonego z nim nawodnienia, osuszenia lub założenia drogi staną się zbytecznymi dla gruntu panującego.

Prawa trzecich osób, które są hipotecznie zapisane tylko na cudzem prawie użytkowania gruntu podzielonego, przeniesione będą na te grunty zamienione, które wchodzi w miejsce uchylonego prawa użytkowania.

Odszkodowaniu te zastępują miejsce uchylonego prawa użytkowania także co do praw hipotecznie zapisanych na tym gruncie, z którego posiadaniem takie prawo użytkowania było połączone (§. 5. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 26. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 27.

Liczebnie oznaczone wierzytelności, które są hipotecznie zabezpieczone na gruncie podzielonym, pozostaną zabezpieczone wyłącznie na tym udziale, który przy podziale dostanie się gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, o ile wierzytelności takie znajdują zupełne pokrycie w pierwszych dwóch trzecich częściach

wartości tego udziału gruntu oznaczonej podług czystego dochodu katastralnego, wziętego dwadzieścia razy.

Jeżeli tak nie jest, natenczas niepokrytą pozostałość takiej wierzytelności, a jeżeli żaden udział gruntu podzielonego nie został przekazany gminie, części gminy lub wspólności gospodarczej, całą wierzytelność spłacić muszą niezwłocznie wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swoich praw udziałowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w przypadku takim odmówić przyjęcia zapłaty, chociażby nawet wierzytelność jego nie była jeszcze płatną.

Jeżeli wierzytelność zabezpieczona hipotecznie na gruncie podzielonym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liczebnie, władza usiłować winna nakłonić strony do zawarcia umowy mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa taka przyjdzie do skutku lub nie, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu, albo przekazać wierzytelność w formie hipoteki łącznej na wszelkie wynagrodzenia z gruntu podzielonego przyznane.

Do wierzytelności hipotecznie zabezpieczonych na rzecz zakładów, które stosownie do swoich statutów uprawnione są do udzielania pożyczek, tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stosować należy tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego (§. 6. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 27. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 28.

Zeznane w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego oświadczenia (deklaracje), jakoteż zawarte ugody nie wymagają ani przyzwolenia ze strony trzecich osób ani też nie podlegają zatwierdzeniu władz administracyjnych lub opiekuńczych,

wyjawszy zastrzeżone ustawą niniejszą zatwierdzenie ze strony Wydziału powiatowego lub krajowego.

Atoli zamiast zatwierdzenia władzy opiekuńczej potrzebne jest zatwierdzenie komisji krajowej lub ministerjalnej (§. 7. ust. państw.).

Jeżeli gminy bez własnego statutu, części gminy albo zakłady takich gmin uczestniczą w postępowaniu podziałowym lub regulacyjnym jako bezpośrednio interesowane strony, to po wdrożeniu postępowania (§. 60.) Wydział powiatowy winien ustanowić dla nich zastępcę (względnie zastępców). Zastępca upoważniony jest do zawierania w imieniu gminy, części gminy lub zakładu gminnego układów i ugód, w których one mają mieć udział.

Przemawia p. Skalkowski i wnosi, aby na samym końcu tego paragrafu dodać słowa: „jednak z zastrzeżeniem przepisanego w pierwszym ustępie tego paragrafu zatwierdzenia“.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, godząc się na tę poprawkę.

Izba uchwała §. 28. w stylizacji proponowanej przez komisję z poprawką powyższą p. Skalkowskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 29.

Stan prawny, wytworzony w toku postępowania podziałowego lub regulacyjnego czy to skutkiem rozstrzygnięcia lub zarządzenia władzy, czy też skutkiem deklaracji interesowanych, zeznanej przed władzą w celu przeprowadzenia podziału lub regulacji, obowiązuje przy zaszłej zmianie posiadania także i następców prawnych nawet wtedy, jeśli posiadanie to na podstawie licytacji sądowej nabyli.

Izba uchwała bez rozprawy §. 29. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 30.

Złożone przed władzą w toku postępowania podziałowego i regulacyjnego, oświadczenia pisemne lub protokolarne, mogą być tylko wówczas odwołane, jeżeli według uznania komisji krajowej odwołanie to nie spowoduje przeszkody w pracach podziałowych i regulacyjnych ze względu na stan, w jakim się w danej chwili znajdują.

Izba uchwała bez rozprawy §. 30. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Wskutek postępowania podziałowego i regulacyjnego, o tyle tylko zmienia się, lub wstrzymuje dotychczasowe wykonywanie praw, o ile władza w celu stosownego przejścia do nowego ukształtowania posiadania gruntowego wydała w tym kierunku tymczasowe zarządzenia.

Po za tem trwa dotychczasowe wykonywanie prawa bez zmiany i postępowanie podziałowe i regulacyjne nie wstrzymuje egzekucyi na mocy tytułów egzekucyjnych wymienionych w §. 1. ustawy z 27. maja 1896 N. 79. dpp. ani też egzekucyi dla zabezpieczenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 31. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

ROZDZIAŁ CZWARTY.

Postępowanie w sprawach podziału i regulacji.

A. Postanowienia ogólne.

§. 32

Wezwania do potrzebnych w toku postępowania urzędowych rozpraw z poszcze-

gólnymi uczestnikami lub grupami tychże mają zawierać:

1. przynajmniej ogólne oznaczenie przedmiotu rozprawy;

2. oznaczenie miejsca i czasu rozprawy;

3. oznaczenie miejsca i czasu, w którym odnoszące się do rozprawy akta, plany, wnioski i t. d. wyłożone są do przejżenia;

4. ewentualne zagrożenie kar pieniężnych na tych, którzy ani przy rozprawie osobiście lub przez pełnomocnika się nie jawią, ani pisemnego oświadczenia przed rozprawą lub też w toku tejże nie wniosą.

Przemawia p. Krempa i wnosi poprawkę, aby w ustępie oznaczonym liczbą 1. wypuścić słowa: „przynajmniej ogólne“, zaś w ustępie oznaczonym liczbą 2. po słowie: „oznaczenie“ dodać słowo „dokładne“.

Izba popiera te poprawki.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, sprzeciwiając się pierwszej poprawce, a przyjmując drugą poprawkę.

Izba uchwała §. 32. w stylizacji komisji, z opuszczeniem słów: „przynajmniej ogólne“, z dodaniem słowa „dokładne“, na co p. sprawozdawca się zgodził.

Następnie uchwała Izba słowa: „przynajmniej ogólne“.

Sprawozdawca czyta:

§. 33.

We wszystkich wypadkach, w których pisemne wezwanie lub inne zawiadomienie jest koniecznem, albo też według uznania komisarza miejscowego okazuje się potrzebnem, ma je tenże wydać i postarać się o doręczenie go jak najmniejszym kosztem albo bezpośrednio przez posłańców, albo przez pocztę lub też za pośrednictwem innych władz.

Do każdego doręczenia lub wezwania, wyjąwszy okólnika, przez adresata podpi-

sać się mającego, będzie dołączony dowód lub arkusz doręczenia wypełniony, z wyjątkiem daty i podpisu.

Ci interesowani, którzy nie mieszkają w okręgu tego sądu powiatowego, w obrębie którego podział lub regulacja się odbywa, muszą na wezwanie komisarza miejscowego ustanowić do odbioru doręczeń pełnomocnika w granicach tegoż okręgu, w przeciwnym bowiem razie komisarz miejscowy sam go ustanowi.

Przemawia p. Kulczycki i wnosi, aby na końcu §. 33. dodać osobny ustęp następujący.

„Wdrożenie postępowania o podział ma być w księgach gruntowych zanotowane“.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Paszkowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 33. w stylizacji proponowanej przez komisję.

Następnie odrzuca Izba dodatek proponowany przez p. Kulczyckiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 34.

Do rozpraw mają wezwani jawić się osobiście albo przez pełnomocników, dostarczyć żądanych wyjaśnień i przedłożyć potrzebne dokumenta.

Rozprawy przeprowadza się z reguły ustnie z dopuszczeniem prawnych i fachowych doradców.

Izba uchwała bez rozprawy §. 34. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 35.

Jeżeli strona jawi się po rozpoczęciu rozprawy — ma być dopuszczoną do dalszej rozprawy.

W wypadkach, w których dalszy ciąg rozprawy nie odbywa się bezpośrednio po dniu do rozprawy wyznaczonym lecz nowy termin się wyznacza do dalszego prowadzenia rozprawy, strona nie będąca obecną przy poprzedniej rozprawie musi być zawiadomioną o tym dalszym terminie i otrzymać wezwanie do tej nowej rozprawy.

Jeżeli strona jawi się wskutek tego wezwania, ma być przesłuchaną także i co do spraw, podczas jej nieobecności przeprowadzonych, musi jednak ponosić ewentualne koszty swoją nieobecnością spowodowane

Izba uchwała bez rozprawy §. 35. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 36.

Zastępstwo przy rozprawach sprawują:

1. za małoletnich, kurandów i krydatoryuszów: ojcowie, opiekunowie, kuratorowie i zarządcy mas konkursowych;

2. za zgromadzenia duchowne (kongregacje i zakony) przełożony konwentu i jego zastępca;

3. za majątek kościelny: przełożony kościoła, za beneficjara kościelne — użytkownicy;

4. za fundacje kościelne: tychże zwyczajny zarządca;

5. za gminy, części gmin i gminne zakłady, zastępca ustanowiony dla nich przez Wydział powiatowy (§. 28. ustęp 3.):

6. za kraj i gminy w wypadkach nieobjętych punktem 5. tego paragrafu, za niewymienione pod 1—5 osoby prawne, korporacje, spółki i stowarzyszenia: te osoby, które według istniejących ustawowych albo statutowych przepisów powołane są do zastępowania ich na zewnątrz;

7. dobra państwowe i funduszowe, oraz fundacje poostające pod zarządem pań-

stwa, zastępuje przełożony tej władzy, której w kraju przysłużyła zwierzchni nadzór nad niemi.

Osoby do zastępowania przy rozprawach uprawnione mogą dać się zastąpić przez pełnomocników, jeżeli jednak same przy podziale i regulacji dotyczącej ich prywatnego majątku są interesowane, mają ich zastąpić ich zastępcy, albo tychże pełnomocnicy.

Izba uchwała bez rozprawy § 36. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 37.

Jeżeli ten, którego praw podział lub regulacja dotyczą, nie może być wysledzonym, albo jeżeli miejsce jego pobytu nie jest wiadomem, a nie pozostawił pełnomocnika, natenczas komisarz miejscowy postara się u sądu w myśl §. 276, ust. cyw. o ustanowienie dlań kuratora.

Izba uchwała bez rozprawy §. 37. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 38.

Jeżeli realność, z której posiadaniem połączonym jest udział we wspólnych gruntach, prawo użytkowania lub zarządu w myśl tej ustawy, albo wreszcie roszczenie według §. 23, jest współwłasnością kilku osób, natenczas współwłaściciele mają razem tylko jeden głos, a za głos wszystkich uważa się to, za czem oświadczy się większość obliczona podług wielkości udziałów poszczególnych współwłaścicieli.

Jeżeli stosunek udziałów współwłaścicieli jest niepewny lub sporny, natenczas, o ileby wszyscy współwłaściciele jednemu lub kilku z pomiędzy siebie nie przyznali więcej, niż równego udziału lub o ileby jeden lub kilku z nich nie chciało przystać na mniej, niż równy udział, przyjęt należy, iż wszyscy uczestnicy są równouprawnieni. W razie równości głosów współwłaścicieli,

to zdanie przyjęte będzie za głos wszystkich, które dla podziału lub regulacji jest korzystniejsze.

Jeżeli własność takiej realności (ustęp 1.) jest podzieloną między właściciela zwierzchniego, a właściciela użytkowego (§. 357, u. c.) głos w sprawie zastępstwa realności służy tylko właścicielowi użytkowemu. Jeżeli własność takiej realności jest sporną, prawo głosowania ma posiadacz. Gdy zaś posiadanie jest spornem, natenczas strony spór wiodące wyznaczą wspólnie głosującego, a gdyby tego nie uczyniły, ustanowi go komisja krajowa, bądźto na prośbę jednego uczestnika, bądź wskutek relacji komisarza miejscowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 38. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 39.

Interesowani, mający wspólny interes, mogą do rozpraw dotyczących tychże wspólnych interesów wyznaczyć wspólnych pełnomocników. Komisarz miejscowy ma jednak prawo w wypadkach, w których to dla zawarowania praw, lub dla dobra rozprawy uzna za stosowne, wezwać mocodawców samych do osobistego jawienia się.

Do odbioru doręczeń muszą jednak w wspólnym interesie współdziałające strony na wezwanie komisarza miejscowego wymienić wspólnego pełnomocnika, w przeciwnym razie tenże ustanowionym zostanie przez komisarza miejscowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 39. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 40.

Pełnomocnicy muszą wykazać się piśmiennym pełnomocnictwem swego mocodawcy. Tylko mąż uważany będzie nawet i bez pełnomocnictwa za pełnomocnika swej żony, wyjąwszy, jeśli nie żyje z żoną, albo

sam nie jest własnowolny, lub gdyby to domniemane umocowanie wyraźnie zostało odwołanem przed komisarzem miejscowym.

Pełnomocnictwa mogą być także udzielone protokolarnie przed komisarzem miejscowym lub przed sądem. Pełnomocnictwa muszą opiewać na przeprowadzenie w ogólności podziału i regulacji w myśl tej ustawy, albo też w szczególności pewnego podziału lub pewnej regulacji, muszą zawierać upoważnienie do składania prawomocnych oświadczeń; zawierania ugód, wyboru sędziów polubownych i zrzekania się bez wynagrodzenia swoich praw — a nie mogą zawierać żadnych ograniczeń, lub zastrzeżeń co do zatwierdzenia ze strony mocodawcy, w przeciwnym bowiem razie nie zostanie pełnomocnik za takiego uznany ani do rozprawy dopuszczonym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 40, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 41.

Do przedsięwziąć się mających wizyj lokalnych komisarz miejscowy ma obowiązek zawiadzać znawców a w razie potrzeby także i strony.

Znawcom należy dla ich informacji zezwolić na przeglądnięcie dotychczasowych aktów rozprawy i dokumentów dowodowych: mogą oni także przed komisarzem miejscowym postawić wniosek na uzupełnienie sprawy przez dostarczenie brakujących jeszcze dowodów, lub przez przesłuchanie świadków, lub stron samych.

Strony obecne przy przesłuchaniu znawców uprawnione są wnosić postawienie pytań celem gruntownego ocenienia sprawy i obowiązane są dostarczyć znawcom żądanych wyjaśnień i wskazówek.

Izba uchwała bez rozprawy §. 41. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 42.

Z przeprowadzonych rozpraw, dochodzeń i zawartych ugód, mają być spisane i stronom odczytane protokoły, które wolno stronom przejrzeć. Protokoły muszą być podpisane przez prowadzącego rozprawę lub dochodzenie i przez strony, a w razie gdyby do pisania był użyty osobny protokół, także i przez tegoż. Jeśli strona nie umie się podpisać, natenczas imię i nazwisko jej położy na protokole protokółant, a w braku tegoż prowadzący rozprawę.

Odmówienie podpisu, jak i powód odmowy uwidocznią się w protokole. Odmowa ta nie czyni rozprawy nieważną, jeżeli przy spisywaniu protokołu stosowano się do istniejących przepisów.

Ugody dotyczące szczególnego interesu osoby odmawiającej podpisu, mają być uznane jako ni zawarte.

Z wyjątkiem wypadku powyższego co do ugód, wydalenie się strony przed zakończeniem protokołu nie czyni protokołu nieważnym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 42. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 43.

W sprawach, które w myśl 2. ustępu §. 10. należą do zwyczajnego sędziego, ale przed niego jeszcze nie zostały wytoczone, ma komisarz miejscowy obowiązek starać się o doprowadzenie ugody do skutku.

Izba uchwała bez rozprawy §. 43. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 44.

Komisarz miejscowy rozstrzyga w pierwszej instancji we wszystkich sprawach, które nie są zastrzeżone wyraźnie orzecznictwu władz wyższych, bądź jako sprawy sporne w myśl §. 12., bądź wskutek innych postanowień ustawy.

Jeżeli po przeprowadzonej rozprawie przedmiot dokładnie został wyjaśniony, mogą być rozstrzygnięcia komisarzy miejscowych stronom interesowanym, obecnym zaraz przy rozprawie ustnie ogłoszone, co w protokole stwierdzić należy. Na żądanie należy w ciągu dni trzech po ogłoszeniu rozstrzygnięcia doręczyć pisemne orzeczenie wraz z powodami. Stronom nieobecnym przy rozprawie ma komisarz miejscowy w każdym razie wydać orzeczenie na piśmie.

Izba uchwała bez rozprawy § 44. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 45.

Przeciw orzeczeniom komisarza miejscowego można wnieść odwołanie do komisji krajowej, która rozstrzyga ostatecznie.

Przeciw orzeczeniom wydanym przez komisję krajową w pierwszej instancji, służy prawo odwołania się do komisji ministerjalnej.

Odwołania muszą być wniesione w terminie oznaczonym wyraźnie w orzeczeniu pierwszej instancji na ręce komisarza miejscowego pisemnie, albo do protokołu.

Termin ten wynosi 14 dni, wyjąwszy wypadki, w których ustawa inaczej postanawia.

Odwołania przeciw orzeczeniom, które komisja krajowa w sporach między stronami wydała jako władza I instancji, mają być wniesione w dwóch egzemplarzach, z których jeden doręcza się stronie przeciwnej dla ewentualnego wniesienia obrony w terminie 14-dniowym.

Izba uchwała bez rozprawy §. 45. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 46.

Odwołania przeciw takim zarządzeniom lub orzeczeniom komisarza miejscowego lub

komisji krajowej, których natychmiastowe wykonanie koniecznym jest dla prawidłowego toku podziału lub regulacji i których wykonanie według zachodzących w poszczególnym wypadku okoliczności, bez narażenia strony interesowanej na szkodę może mieć miejsce — nie mają mocy wstrzymującej. Jednakże stan rzeczy, stworzony zarządzeniem lub orzeczeniem, może być dodatkowo sprostowany w odpowiedni sposób, jeżeli się to koniecznym okaże wskutek wyższego rozstrzygnięcia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 46. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 47.

Władze uprawnione są każdego czasu, jeżeli prawdziwość lub dokładność opinii rzeczoznawców wydaje się im wątpliwą, spowodować wydanie opinii przez innych rzeczoznawców lub też zarządzić jakiegokolwiek inne dochodzenie, mające na celu uzupełnienie, lub sprostowanie dochodzenia.

Izba uchwała bez rozprawy § 47. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 48.

Wniosek o przywrócenie do poprzedniego stanu, ma być z reguły połączonym z odwołaniem.

Jest on dopuszczalnym tylko w tych wypadkach, w których dopuszczalnym jest także wniosek w postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych.

Co do dopuszczalności, orzeka w pierwszej instancji komisja krajowa.

Izba uchwała bez rozprawy § 48. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 49.

Jeżeli komisja krajowa, lub ministerjalna w skutek odwołania, lub z mocy

nadzoru urzędowego spostrzeże, że przy instruowaniu sprawy zaszły istotne braki, że pominięte zostały widocznie ważne okoliczności, lub że ustawa została naruszoną w taki sposób, iż to może mieć wpływ na wynik całego podziału lub regulacyi, albo, iż przez to poszczególni interesowani zostali w swych prawach pokrzywdzeni — natenczas zarządzić ma nową rozprawę lub dochodzenie i może poruczyć przeprowadzenie ich nawet innemu komisarzowi miejscowemu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 49. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

B. Przygotowanie planu podziału lub regulacyi.

§. 50.

Ogólny (generalny) podział wspólnych gruntów, t. j. podział tychże:

1. Pomiedzy byłymi zwierzchnościami z jednej a gminami lub byłymi poddanymi z drugiej strony,

2. pomiedzy obszarami dworskimi a gminami lub częściami gminy, albo pomiedzy gminami a częściami gmin, —

3. pomiedzy obszarem dworskim, gminą lub częścią gminy z jednej, a wspólnością gospodarczą z drugiej strony;

4. między dwoma lub kilkoma wspólnościami gospodarczemi; ma nastąpić w skutek żądania (prowokacyi) którejkolwiek z powyżej wymienionych stron, między którymi ma się odbyć podział.

Jeżeli prowokacya wychodzi ze strony dawnych poddanych, części gminy lub jakiej wspólności, gospodarczej musi z reguły pochodzić przynajmniej od połowy wszystkich dawnych poddanych, uprawnionych do wspólnego użytkowania, względnie przynajmniej od połowy członków części gminy lub wspólności gospodarczej. Jeżeli jednak

chodzi o dobro gminne, musi prowokacya wychodzić przynajmniej od $\frac{2}{3}$ uprawnionych do wspólnego użytku.

Jeżeli wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych jest uwidocznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacya pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej aniżeli połowę wszystkich udziałów.

Prowokacya ze strony gminy lub części gminy ma się opierać na uchwale Rady gminnej potwierdzonej przez Wydział powiatowy, względnie, w razie odwołania przez Wydział krajowy. Takie zatwierdzenie prowokacyi potrzebnem jest także wtedy, kiedy chodzi o prowokacyę odnoszącą się do dobra gminnego a wychodzącą od uprawnionych do wspólnego użytku.

Prowokacya może być także wniesioną z urzędu przez Wydział krajowy.

Przemawia p. Średniawski i wnosi poprawkę, aby po ustępie, kończącym się słowami: „między którymi ma się odbyć podział“, dodać nowy ustęp następujący:

Jeżeli prowokacya wychodzi od obszaru dworskiego, to potrzeba także połowę interesowanych z drugiej strony, prowokanci powinni posiadać przynajmniej połowę wszystkich udziałów.

Izba popiera poprawkę p. Średniawskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 50. w stylizacyi proponowanej przez komisję.

Następnie odrzuca Izba dodatek p. Średniawskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 51.

Szczegółowy (specjalny) podział wspólnych gruntów, to jest dalszy podział wspól-

nego udziału otrzymanego przy podziale ogólnym (generalnym), albo też w ogólności podział gruntu wspólnie używanego pomiędzy:

1. dawnych poddanych,
2. członków wspólności gospodarczej,
3. współuprawnionych do użytkowania gruntów kolejno używanych,

ma nastąpić, pominiawszy wypadki objęte ostatnim ustępem tego §-fu wskutek prowokacji spowodowanej przynajmniej przez połowę do wspólnego użytkowania uprawnionych.

Jeżeli jednak wielkość udziałów poszczególnych bezpośrednio interesowanych, jest uwidocznioną w księdze gruntowej, wystarczy, jeżeli prowokacja pochodzi od jednej trzeciej części tychże i jeżeli udziały tych prowokantów wynoszą więcej aniżeli połowę wszystkich udziałów.

Przemawia p. Średniawski i wnosi, aby na końcu §. 51. dodać następujące dwa ustępy:

Do regulacji samego użytkowania wystarczy jeżeli prowokacja wychodzi od $\frac{1}{3}$ członków uprawnionych do wspólnego użytku, jeżeli ich udziały wynoszą $\frac{1}{3}$ wszystkich udziałów.

Do szczegółowego podziału pastwisk lub lasów gminnych, które należą do uprawnionych, lecz dotąd były lub są użytkowane przez wszystkich członków lub przez więcej niż $\frac{1}{3}$ członków gminy, mają być traktowane jako dobro gminy w myśl § 50. ustęp. 8.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Piniński.

Przemawia p. Paszkowski i proponuje, aby pierwsza część poprawki p. Średniawskiego, postawioną została przy §. 56.

P. Średniawski zgadza się z zapatrywaniem p. Paszkowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 51. w stylizacji proponowanej przez komisję.

Następnie odrzuca Izba drugą część dodatku p. Średniawskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 52.

Prowokacja do podziału ogólnego nie zawiera w sobie prowokacji do podziału szczegółowego, ten ostatni musi być wyraźnie prowokowany.

Wynagrodzenie i wyłączenie jednego lub więcej współuprawnionych z zachowaniem wspólności między resztą współuprawnionych, nie może być według tej ustawy prowokowane, a chcący osiągnąć taki rozdział wspólności, muszą tego dochodzić w drodze zwyczajnego prawa w miarę przepisów XVI. rozdz. II. ez. pow. ust. cyw., o ile te w danym wypadku znajdują zastosowanie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 52. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 53.

Co do wspólnych lasów, może prowokowany podział ogólny lub szczegółowy wtedy tylko nastąpić, jeżeli przez to kultura i odpowiednie zagospodarowanie poszczególnych części lasu nie zostanie na szkodę narażone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 53. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 54.

Przewidziana w §. 66. ustawy gminnej z 13. sierpnia 1866, Nr. 19, Dz. ust. kraj. i §. 67 ust. z 3. lipca 1896 Nr. 51, wreszcie w §. 72 ust. z dnia 13. marca 1889 Nr. 24, Dz. ust. kraj., osobna uchwała Sejmu kra-

jowego, co do podziału dobra gminnego pozostaje i nadal w swej mocy. Należy jej zasięgnąć bezpośrednio po wniesieniu prowokacji.

Izba uchwała bez rozprawy §. 54. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 55.

Regulacja praw użytkowania i zarządu wspólnych gruntów nastąpi z urzędu:

1. jeżeli co do gruntów lasowych ze względów leśno-gospodarczych, lub leśno-policyjnych, lub co do innych gruntów, ze względu na zagrożone interesa publiczne w skutek nieuregulowanego użytkowania lub zarządu przez polityczną władzę krajową za konieczną uznaną zostanie — albo:

2. przy podziałach ogólnych, o ile dalszy podział szczegółowy nie ma miejsca.

Izba uchwała bez rozprawy §. 55. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 56.

Oprócz wypadków w §. 55. wyszczególnionych ma regulacja nastąpić tylko wskutek prowokacji.

Przy wniesieniu tej prowokacji mają być zastosowane w sposób odpowiedni postanowienia §. 50. i 51. z tym jedynie wyjątkiem, że wymagane w drugim i w czwartym ustępie §. 50. szczegółowe warunki dla podziału dobra gminnego nie odnoszą się do regulacji.

Marszałek oznajmia, że do tego paragrafu odnosi się pierwsza część poprawki p. Średniawskiego, postawionej przy §. 51.

Przemawia p. Piniński.

P. Średniawski modyfikuje swą poprawkę, aby prowokacja wychodziła od połowy członków i połowy udziałów.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca

Marszałek konstatuje, że po modyfikacji obecnej p. Średniawskiego, poprawka nie ma znaczenia.

P. Średniawski, cofa swą poprawkę.

Izba uchwała §. 56. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 57.

Wskutek wniesionej prowokacji podziału lub regulacji — albo zarządzenia tej ostatniej z rządu przez polityczną władzę krajową (§. 55. L. 1.) ma komisja krajowa ustanowić komisarza miejscowego, który powinien przedewszystkiem przygotować i ułożyć plan podziału lub regulacji.

Plan podziału musi zawierać oszacowanie gruntów i praw, które mają być przy wynagrodzeniu albo odszkodowaniu uwzględnione, oznaczenie wysokości odpowiedniego wynagrodzenia i wyszczególnienie wspólnych urządzeń (§. 8.) za niezbędne uznanych.

Plan regulacyjny zawierać musi oznaczenie trwałej wydajności wspólnego gruntu odnośnie do poszczególnych sposobów użytkowania, oznaczenie uregulować się mających praw i przyszłego ich wykonywania w myśl §. 7., oznaczenie ewentualnych wynagrodzeń w gotówce, odszkodowań wymienionych w ostatnim ustępie §. 22. i wspólnych urządzeń (§. 8.) za konieczne uznanych w końcu ewentualne zarządzenia co do przyszłego zarządu wspólnych gruntów (statut zarządu).

Postanowienia publiczne prawnej natury nie mogą być objęte planem podziału, względnie regulacji z wyjątkiem, jeśli dotyczą takich stosunków kultury krajowej, które przy sposobności podziału lub regulacji mają być uporządkowane. Nie mogą przeto być wydane i do planu wciągnięte postanowienia, które się tyczą zaopatrzenia ubogich, kwaterunku i innych podobnych publicznych ciężarów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 57. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 58.

Bliższe postanowienia co do formy i instruowania prowokacji, oraz co do sposobu jej wniesienia, co do warunków, pod którymi już z góry dozwołaniem być może wykluczenie od prowokacji pewnych poszczególnych parcel wspólnej własności gruntowej, jakoteż co do urzędowych dochodzeń w celu badania samej prowokacji, wydane zostaną w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 58. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 59.

Jeżeli się okaże, że prowokacja wniesioną została przez mniejszą liczbę uprawnionych, aniżeli jest to wymagane, w myśl §. 50., względnie 51. i 56, natenczas obowiązuje ona tych, którzy ją wniesli — przez rok, licząc od dnia wniesienia, a to na ten wypadek, gdyby w ciągu tego czasu przez przystąpienie innych potrzebna liczba osiągniętą została.

Izba uchwała bez rozprawy §. 59. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 60.

Dzień, w którym komisarz miejscowy rozpocząć ma czynność urzędową, podać należy do wiadomości Wydziału krajowego i Wydziału powiatowego i ogłosić w urzędowej gazecie krajowej, oraz w gminach tego obszaru, na który jego czynność urzędowa ma się rozciągnąć, z tą uwagą, że poczynawszy od tego dnia nabywają mocy postanowienia ustawy niniejszej co do właściwości władz, dalej co do pośrednio i bezpośrednio interesowanych, jakoteż co do złożyć się przez nich mających deklaracji,

lub zawrzeć się mających ugód, nakoniec co do zobowiązania następców prawnych do uznania stanu prawnego, wytworzonego celem wykonania podziału i regulacji.

Izba uchwała bez rozprawy §. 60. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 61.

Komisarz miejscowy kieruje dochodzeniami i rozprawą. Jest on odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie postępowania.

Przy podziale i o ile tego potrzeba wymaga, także i przy regulacji współdziałają przy komisarzu miejscowym w miarę postanowień tejsze ustawy i odnośnych rozporządzeń.

1. Delegat Wydziału krajowego.

2. Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych (§. 63).

3. Potrzebne ponadto pomocnicze siły techniczne, oraz rzeczoznawcy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 61. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 62.

Wydział krajowy ma prawo wysłać do takich podziałów lub regulacji, w których bezpośrednio jest interesowaną gmina albo część gminy lub zakład gminny, swojego delegata. Komisarz miejscowy jest obowiązany wzywać tego delegata do uczestniczenia we wszystkich rozprawach, które mają wpływ na oznaczenie i uwzględnienie praw i interesów gminy, części gminy lub zakładu gminnego.

Delegatowi temu służy także prawo stawiania przed komisarzem miejscowym wniosków na przeprowadzenie takich dochodzeń, rozpraw, lub wydanie zarządzeń, które ze względu na zawarowanie interesów gminy, lub części gminy, lub zakładu gminnego uzna za konieczne lub pożądane

Delegat ów nie może jednak wskutek nieprzychylenia się komisarza miejscowego do jego żądań, wnosić odwołania, lecz ma w tym względzie zwrócić się do Wydziału krajowego, któremu wolno przedstawić odnośną sprawę komisji krajowej w celu wydania takich zarządzeń, jakie komisya ta z mocy służącego jej nadzoru z urzędu (§ 49.) uzna za stosowne.

Przemawia p. Skałkowski i stawia poprawkę, aby część pierwszego ustępu o słów „Wydział krajowy...” do „swego delegata“, brzmiała jak następuje:

Wydział krajowy zamianuje swego delegata do takich podziałów lub regulacji, w których bezpośrednio jest interesowaną gmina, albo część gminy, lub zakład gminny.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy, przemawia p. sprawozdawca, przyjmując tę poprawkę.

Izba uchwała §. 62. w brzmieniu proponowanem przez komisję z poprawką p. Skałkowskiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 63.

Personal techniczny potrzebny do prac geometrycznych ustanowi Wydział krajowy na koszt kraju i odda go do dyspozycji przewodniczącego komisji krajowej.

Bliższe szczegóły co do urządzenia służby technicznej i co do sposobu opędzania ośnośnych kosztów określi rozporządzenie, które Namiestnik wyda na podstawie porozumienia z Wydziałem krajowym.

Z ustanowieniem geometry, jeżeli tego szczególne okoliczności nie wymagają, można się wstrzymać aż do czasu rozprawy określonego w §. 83. tej ustawy, a tymczasem potrzebne daty geometryczne mają być wyjęte z operatów katastralnych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 63. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§ 64.

Osoby fachowe, potrzebne do innych prac technicznych, jak przedewszystkiem techników melioracyjnych i leśnych, dozorców melioracyjnych, jako też znawców do szacowania i ludzi do wskazywania granic, powołuje komisarz miejscowy z grona osób w swym zawodzie doświadczonych, względnie z biegiem granic dokładnie obznajomionych, a to¹z wyjątkiem nagłych wypadków, po wysłuchaniu uczestników. Komisarz miejscowy ma ich zaprzysięż na sumienne wykonywanie poruczonych im czynności, jeżeli nie są stałymi znawcami sądowymi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 64. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 65.

Przy rozpoczęciu prac wstępnych należy na polecenie komisarza i miejscowego obejść granice wspólnych gruntów w towarzystwie osób znających dokładnie granice i gdzie tego zajdzie potrzeba, dokładnie je odznaczyć. Do tej czynności należy zawiadamiać sąsiadów właścicieli gruntów, a jeżeli granice obszaru są zarazem granicami gminy lub obszaru dworskiego, także i zastępców gminy sąsiedniej lub obszaru dworskiego a w każdym razie wiadomych uczestników.

Z tej czynności należy spisać protokół i jeżeli przy tej sposobności wyjdą na jaw spory między uczestnikami co do własności lub posiadania, postara się komisarz miejscowy o jak najrychlejsze dochodzenia w tych sporach; zaś co do sporów z innymi osobami postąpi stosownie do §. 43.

Izba uchwała bez rozprawy §. 65. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 66.

Równocześnie winien komisarz miejscowy przystąpić z urzędu do możliwie zupełnego i dokładnego zestawienia wszystkich osób bezpośrednio interesowanych w podziale lub regulacji, a to przez przesłuchanie naczelników gmin, przełożonych obszarów dworskich oraz za pomocą innych stosownych dochodzeń.

Zestawiona na podstawie tych dochodzeń przez komisarza miejscowego lista bezpośrednio interesowanych ma być wyłożoną do przejrzania przez dni 14 na odpowiednim miejscu tego okręgu, w którym podział lub regulacja się odbywa. Miejsce i czas wyłożenia należy obwieścić przynajmniej trzy dni naprzód w gminach wspomnianego okręgu, jakoteż i w tych gminach, w których prawdopodobnie interesowani znajdowaćby się mogli — z tą uwagą, że wolno każdemu w przeciągu czasu do wyłożenia listy wyznaczonego i jeszcze w dalszych ośmiu dniach wnieść u komisarza miejscowego zarzuty przeciw prawdziwości i dokładności listy. Zarzuty te rozstrzygnie komisya krajowa, a w razie odwołania komisya ministerjalna.

Za zezwoleniem komisji krajowej można od wyłożenia listy i odpowiedniego ogłoszenia jako oddzielnego aktu rozprawy odstąpić i połączyć to z wyłożeniem wymienionego w §. 76 rejestru praw udziałowych.

Przy takich podziałach i regulacjach, w których bezpośrednio interesowaną jest mniejsza liczba osób, a które nie dotyczą publicznych interesów, może być za przyzwoleniem krajowej komisji całkiem zaniechanem postępowanie odnoszące się do listy bezpośrednio interesowanych. jeżeli nie zachodzi uzasadniona wątpliwość, iż liczba interesowanych nie została w zupełności wysłędzoną i jeżeli prawa udziałowe są określone albo w księdze gruntowej, albo w drodze porozumienia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 66. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 67.

Jeżeli komisya krajowa w miarę zachodzących okoliczności w tem lub późniejszym stadyum postępowania uzna to za potrzebne, polecić winna komisarzowi miejscowemu ogłoszenie w urzędowej gazecie krajowej edyktu tej treści, że osoby nie będące dotychczas interesowanymi — jeżeli z jakichkolwiek prawnych powodów do wspólnego lub kolejnego prawa użytkowania wspólnych gruntów, będących przedmiotem podziału lub regulacji roszczą sobie prawo — mają odnośne żądania pod grozą utraty swych praw wnieść w przeciągu dni 90 do zwyczajnego sędziego, z powołaniem się na wspomniany edykt.

Sądy, przed które takie roszczenia zostały wniesione, są obowiązane zawiadomić o tem komisarza miejscowego, a komisya krajowa może, jeżeliby dalsze prowadzenie rozprawy podziałowej lub regulacyjnej przed ostatecznym rozstrzygnięciem tych pretensyj nie było wskazane, zarządzić czasowe zastanowienie tego postępowania.

Izba uchwała bez rozprawy §. 67 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 68.

W sprawie oznaczenia praw udziałowych poszczególnych uczestników winien komisarz miejscowy w każdym wypadku starać się o przyprowadzenie do skutku, ugody, a to o tyle, o ile przez to nie są narażone prawa osób trzecich.

Gdyby taka ugody nie przyszła do skutku, natenczas o ile szczególne okoliczności nie uzasadniają innego stosunku, należeć się będzie gminie — za jej udział w gruntach podlegających podziałowi lub regulacji, których własność zapisana jest na nią w księdze hipotecznej (§. 20. l. 1.) lub co do których zachodzi wypadek przewidziany w §. 20. l. 4. — w razie podziału dziesiąta

część w ziemi, w razie regulacji dziesiąta część uregulować się mającego wspólnego użytku (§§. 21. i 22.).

Prawa udziałowe innych uczestników występujących w myśl §. 20. l. 1—3 winne być w braku porozumienia stwierdzone na podstawie dokumentów, orzeczeń władz lub zbadanego prawnego stanu posiadania.

W braku tego rodzaju prawnych tytułów należy oznaczyć stosunek udziału według przeciętnego wyniku faktycznego wykonywania praw użytkowania z ostatnich lat dziesięciu przed rozpoczęciem czynności urzędowej komisarza miejscowego, przyczem jednak nie będą uwzględnione ani przekroczenia oczywiście niedozwolone ani też uszczuplenie lub całkowite odjęcie użytku, spowodowane przypadkiem lub samowładnie.

W braku podstaw do oznaczenia przeciętnej z tego dziesięcioletniego okresu, albo jeżeli prawo użytkowania nie miało być wykonywane corocznie, należy na podstawie orzeczenia znawców skreślić należną miarę użytku w pierwszym wypadku z uwzględnieniem potrzeb domowych i gospodarczych, w drugim zaś według wszystkich miarodajnych okoliczności oznaczyć wysokość użytku roczną, względnie peryodyczną.

Izba uchwała bez rozprawy §. 68. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 69.

Celem ocenienia wspomnianych w poprzednim paragrafie niedozwolonych przekroczeń lub przypadkowych uszczupleń użytkowania, należy, jeżeli szczególne stosunki prawne nie uzasadniają innej miary ocenienia, wychodzić z tej zasady, że użytkowania przechodzące zwykłą miarę potrzeb domowych i gospodarczych mają być uważane jako niedozwolone przekroczenia, a użytkowania niewykonywane z powodu zarazy, wojny, nieurodzaju lub innych nadzwyczajnych przyczyn, jako przypadkowe uszczuplenia. Potrzeby na dom i gospodarstwo należy wymierzyć:

1. co do paszy i ściółki według ilości bydła potrzebnej do własnego domowego gospodarstwa uczestnika, którą to ilość oznacza się, jeżeli na podstawie orzeczenia znawców więcej przyznać nie wypadnie na jedną krowę miejscowej rasy. Do tej liczby bydła należy doliczyć takiemu uczestnikowi, który posiada odpowiednie grunta do producyi paszy zimowej taką ilość bydła, jaka paszą z tych gruntów uzyskaną może być przezimowaną, a to o tyle, o ile potrzebna dla tej ilości bydła pasza letnia nie mogła być dostarczana z innych gruntów, na których odnośny uczestnik posiada prawo paszenia lub koszenia trawy.

2. co do koszenia trawy również według ilości bydła, która wymienioną w punkcie 1. paszą może być przezimowaną, o ile pasza potrzebna do karmy przez lato musi być dostarczana ze wspólnych gruntów, a to z braku uprawnienia dotyczącego uczestnika do pasania na innych gruntach.

3. co do poboru trzciny i cięcia darni, o ile ona nie jest przeznaczona na nawóz, według ilości używanej zwykle w danej miejscowości i najodpowiedniejszej miary do oznaczenia tej ilości,

4. co do drzewa budowlanego w miarę potrzeby na utrzymanie domu mieszkalnego i budynków gospodarczych uczestnika wedle miejscowego sposobu budowania, a co do drzewa opałowego i torfu, według przeciętnej miejscowej potrzeby dla gospodarstwa jednej rodziny,

5. co do darni nawozowych według powierzchni roli, jaką każdy poszczególny uczestnik stosownie do istniejącego zwyczaju miejscowego tą darnią nawozi.

Do gruntów w ustępach 1., 2. i 5. wyszczególnionych a przydatnych do producyi zimowej paszy, względnie do gruntów nawożonych darnią, należy zaliczyć tylko takie, które już w czasie dziesięcioletniego w §. 68 określonego okresu należały do gospodarstwa dotyczącego uczestnika.

Izba uchwała bez rozprawy §. 69. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 70.

Prawa udziałowe uczestników należy szacować w wypadkach podziału zawsze równocześnie z ich oznaczeniem (§. 68), zaś w wypadkach regulacji tylko wtedy, gdy tego wymaga potrzeba. Również ma być przedsięwzięte oszacowanie samychże gruntów podziałowi ulegających, względnie ich poszczególnych części na podstawie ich wydatności, zaś przy regulacjach należy obliczyć trwałą wydatność wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych sposobów jego użytkowania.

Oszacowanie gruntów podziałowi ulegających odbywa się przy zastosowaniu §§. 71 do 73, oszacowania innych w myśl §. 6 do podziału włączonych nieruchomości lub innego majątku, niemniej oszacowania praw udziałowych poszczególnych uczestników i obliczenia wydatności gruntu przy regulacji dokonywa komisarz miejscowy na podstawie opinii znawców.

Za zezwoleniem komisji krajowej można o tyle odstąpić od osobnego szacowania praw udziałowych lub gruntów podziałowi ulegających, o ile w danym wypadku wystarcza do przedstawienia istotnej wartości porównawczej, podanie znanej okoliczności n. p. rozciągłości prawa udziałowego lub powierzchni gruntu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 70. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 71.

Ustalenie wartości gruntu ulegającego podziałowi może nastąpić albo jednomyślnie, albo na podstawie opinii znawców. W pierwszym wypadku wymaga zgoda potwierdzenia komisarza miejscowego, w drugim zaś wypadku dokonywa tenże oszacowanie

na powyżej wyrażonej podstawie. W każdym razie ma on w myśl ogólnych przepisów (§. 25 ustęp 4), baczyć na to, aby prawa pośrednio interesowanych w niczem uszczuplone nie zostały.

Znawcy mają przy oddaniu swej opinii co do bonitacji t. j. oszacowania według pewnych klas szacunkowych, postępować w następujący sposób:

1. ustanowić szemat bonitacyjny t. j. skalę istniejących w okręgu podziałowym stopni wydatności gruntowej;

2. rozklasyfikować t. j. oznaczyć i miejscowo odgraniczyć te części obszaru podziałowego, które mają być zaliczone do jednej i tej samej klasy, względnie do poszczególnych klas szematu bonitacyjnego;

3. taryfować t. j. obliczyć czysty przychód każdej poszczególniej klasy szematu bonitacyjnego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 71. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 72.

Przy bonitacji trzeba na to uważać, aby każdy grunt, względnie każda część gruntu oszacowana była w stosunku do takiego przychodu, jaki grunt ten ze względu na swą istotną, albo skutkiem trwałych wkładów uzyskaną jakość; na swoje położenie i stan, w jakim się w chwili oszacowania znajduje, może przynieść każdemu posiadaczowi w danej miejscowości przy należytem i stosunkom miejscowym odpowiadającym zagospodarowaniu. Grunta nie będące dosyćczas w kulturze i przeznaczone do wykarczowania, kawałki gruntów lasowych, które nadają się do przemiany w grunta uprawne, szacuje się według ich przyszłej wartości jako grunt w kulturze będący i zalicza się do odpowiedniej klasy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 72 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 73.

Następujące stosunki i przedmioty nie mają być uwzględnione przy oszacowaniu gruntu :

1. przemijający, niezwykle wysoki, albo z zaniedbania wynikły niski stan kultury i nawożenia ;

2. niedostateczne wyzyskanie ostatniego znawożenia i kosztów uprawy wyłożonych w celu przysporzenia peryodycznie powtarzających się przychodów ;

3. plantacje, znajdujące się na gruncie, mające przysporzyć szczególny przychód n. p. drzewa owocowe, plantacje łożyny

i t. p.

4. drzewostany, przeznaczone na ścięcie bez różnicy, czy się nadają już do ścięcia lub nie ;

5. poszczególne urządzenia gospodarcze znajdujące się na gruncie, a dające się łatwo bez znacznego zmniejszenia wartości gruntu oddzielić n. p. płoty.

Uwzględnienie tych stosunków i przedmiotów, nastąpi według §. 91.

Izba uchwała bez rozprawy §. 73. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 74.

Komisarz miejscowy ma również zbadać i oznaczyć prawa osób, biorących udział w podziale lub regulacyi w myśl §. 23.

O ile chodzi o podział wspólnych gruntów, a przeto o wykupno, tych praw, ma komisarz miejscowy przeprowadzić oszacowanie tych praw na podstawie opinii znawców, biorąc za podstawę oszacowania dwudziestokrotną kwotę czystej wartości rocznych danin, lub świadczeń.

Przy tem dochodzeniu i oszacowaniu mają być wzięte za podstawę, w braku spe-

cyalnych tytułów prawnych stosunki faktyczne z ostatnich 10 lat, poprzedzających urzędową działalność komisarza miejscowego. Jeżeliby z tego 10-letniego okresu brakowało dostatecznych dowodów, albo jeżeli odnośne świadczenie nie każdego roku miało być dopełnione, ustanowi się rozmiary i wartość tych praw na innych odpowiednich podstawach na zasadzie opinii znawców. Ten sam sposób postępowania zastosować należy także we wszystkich tych wypadkach, w których z prawa pobierania opłaty za uczestnictwo w pożytkach z dobra gminnego w okresie powyżej oznaczonym, albo wcale nie korzystano, albo też pobierano jedynie niestosunkowo małą opłatę.

Prawnie nieusprawiedliwione uszczuplenie, albo całkowite odjęcie tych pożytków i świadczeń nie będzie uwzględnione.

Izba uchwała bez rozprawy §. 74. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 75.

Wierzytelności określonych w §. 27, nie uwzględnia się przy oszacowaniu gruntów wskazanem w §. 70.

Wierzytelności takie należy jednak pod względem ich powstania i istnienia wyjaśnić, a jeżeli się okaże, że taka ubezpieczona wierzytelność nie opiewa na pewną liczbęnie oznaczoną kwotę, należy zarządzić, co trzeba w celu doprowadzenia do porozumienia wskazanego w §. 27. Niemniej też ze względu na to, w jaki sposób taka wierzytelność powstała i w jaki sposób kwota z niej uzyskana była użyta, zbadać należy, na czyją korzyść względnie na czyją niekorzyść należy zapisać przewidziane w §. 27 przyszłe zabezpieczenie całej wierzytelności na części gruntów wspólnych, względnie przewidziany tamże obowiązek zapłaty ze strony wszystkich uczestników, lub łączną odpowiedzialność wszystkich wynagrodzeń i w jakim przeto pozostają do siebie sto-

sunku wszystkie po myśli §§. 70 i 74 wysłuchane prawa bezpośrednio interesowanych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 75. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 76.

Prawa udziałowe poszczególnych uczestników i osób w myśl §. 23. interesowanych wraz z oszacowaniem ich wartości, następnie wzajemny stosunek tych praw i ich wartości ze względu na przepis §. 78, na koniec oznaczenie wartości gruntów podziałowi ulegających jako też daty co do trwałej wydajności wspólnego gruntu z uwzględnieniem poszczególnych uregulowaniu ulegających sposobów jego użytkowania, ma komisarz miejscowy na podstawie przeprowadzonych dochodzeń i ustalonych okoliczności zestawieć w rejestrze (rejestr praw udziałowych). Rejestr ten powinien być wyłożony do przejrzania przez każdego przez dni 14. w odpowiednim miejscu tego obszaru, w którym się odbywa podział lub regulacja. Miejsce i czas wyłożenia rejestru mają być najmniej na trzy dni przed wyłożeniem ogłoszone w gminach wspomnianego obszaru.

Jednocześnie należy doręczyć każdemu bezpośrednio interesowanemu odnoszący się do niego wyciąg z rejestru praw udziałowych z odwołaniem się na postanowienia §. 78.

Przy takich podziałach i regulacjach, przy których jest mała liczba osób bezpośrednio interesowanych i które interesów publicznych w niczem nie dotyczą, można za zezwoleniem komisji krajowej zaniechać wyżej wspomnianego wyłożenia rejestru i odnośnego obwieszczenia, a to jeżeli przepisane w §. 66. wyłożenie listy rzeczywiście już się odbyło, a nie zostało tylko odroczone. W tych wypadkach musi być doręczony każdemu bezpośrednio interesowanemu, cały rejestr w odpisie.

Przy tych podziałach i regulacjach, przy których w myśl ustępu 4. §. 66 odpadło postępowanie w przedmiocie listy bezpośrednio interesowanych, może za przyzwoleniem komisji krajowej odpaść także postępowanie, dotyczące rejestru praw udziałowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 76. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 77.

Jeżeli za zezwoleniem komisji krajowej odstąpiono na razie w myśl §. 66. ust. 3. od wyłożenia wspomnianej tamże listy, to obwieszczenie przepisane w §. 76 ma nastąpić także i w innych gminach, mianowicie w tych, w których prawdopodobnie mogliby się odnaleźć jeszcze inni niewiadomi interesowani.

Izba uchwała bez rozprawy §. 77. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 78.

Przeciw ustaleniu uprawnień i wartości zapisanych w rejestrze praw udziałowych, jakoteż przeciw wszystkim innym zamieszczonym tamże datom jakiegokolwiek rodzaju, może każdy interesowany wnieść zażalenie do komisarza miejscowego, które to zażalenia będą przy współudziale stron rozpatrzone i w toku instancyi rozstrzygnięte.

Termin do wniesienia zażaleń kończy się w ośm dni po upływie terminu określonego do przejrzania rejestru. Dla tych jednak interesowanych, którym należało doręczyć albo wyciągi z rejestru, albo też cały rejestr w odpisie, termin ten upływa w czterem nastu dniach od wspomnianego doręczenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 78. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 79.

W tem stadyum postępowania musi być także rozstrzygnięte pytanie, czy przy szczegółowych podziałach po wynagrodzeniu prowokantów i tych, którzy się do nich przyłączyli, ci uczestnicy, którzyby sobie życzyli utrzymania wspólności, mogą nadal pozostać w tej wspólności i czy w tym wypadku mają być uregulowane ich prawa użytkowania i zarządu na przyznanem im wspólnie wynagrodzeniu.

Co do utrzymania wspólności rozstrzyga komisarz miejscowy, ostatecznie zaś komisya krajowa, przyczem wtedy tylko nie uwzględnia się żądania o zatrzymanie wspólności, jeżeli albo interesa kultury krajowej, albo w ogóle ważne publiczne względy przeciwno temu przemawiają. O regulacyi, jeżeli nie była prowokowaną, należy spowodować orzeczenie w myśl §. 55. punkt 1.

Izba uchwała bez rozprawy §. 79. zgo dnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

C. Ułożenie i wykonanie planu podziału lub regulacyi.

§. 80.

Po ostatecznem rozstrzygnięciu zażaleń wspomnianych w §. 78. i kwestyi wyszczególnionych w §. 79, zatem po ostatecznem ustaleniu praw, będących przedmiotem postępowania podług tej ustawy i ich rozciągłości, w wypadkach zaś określonych ustępem 4. § 66. i ustępem 4. §. 76. po ukończeniu potrzebnych dochodzeń, winien komisarz miejscowy przystąpić do ułożenia planu wynagrodzenia, względnie planu przyszłej regulacyi. Przystąpi tedy: przy podziałach do oznaczenia gruntów, które w zamian za prawa udziałowe mają być przyznane; — przy regulacyi do określenia, w jaki sposób dalej użytkowanie gruntu da się urządzić najstosowniej w granicach jego trwałej wydajności, dalej do oznaczenia ewentualnych odszkodowań w myśl końcowego ustę-

pu §. 22. jakoteż do rozprawy co do przyszłego zarządu wspólności. Nadto tak w razie podziału jak w razie regulacyi winien komisarz przystąpić równocześnie także do zbadania potrzebnych urządzeń gospodarczych (§. 8) i wyrównań mających się uiszczyć w gotówce, wreszcie do oznaczenia spłat w myśl §. 23.

Sporządzenie potrzebnych obliczeń i planów spowoduje komisarz miejscowy, przyczem będzie miał wzgląd na ewentualne obciążenie części podziałowych takimi prawami, które w myśl pierwszego ustępu §. 26. lub w wykonaniu §. 27. na odnośne części udziałowe się przenosi, albo na nich nadal się pozostawia, nie mniej też na obciążenie tychże części służebnościami w §. 86. wspomnianymi, względnie na zmniejszenie wartości z tego tytułu wynikające

Rozporządzenie wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym określi w jakich wypadkach i pod jakimi bliższymi warunkami krajowe biuro melioracyjne ma współdziałać w projektowaniu owych urządzeń, a w szczególności przy zaopiniowaniu dotyczących projektów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 80. zgo dnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 81.

Jeżeli powierzchnia dróg, rowów i wszelkich innych urządzeń, odpadających wskutek podziału lub regulacyi większą jest niż przestrzeń, która dla urządzeń wyszczególnionych, w §. 8. jest potrzebną, winno się w braku innego układu rozdzielić nadwyżkę między uczestników w stosunku do wartości tego, z czem uczestniczą w podziale lub regulacyi, albo też uwzględnić tę okoliczność przy ustanowieniu ich wynagrodzenia. Ewentualny brak pokryją w tym samym stosunku uczestnicy, wynagrodzenia zaś odpowiednio umniejszyć należy.

Gdyby zaś konieczna potrzeba tego rodzaju wspólnych urządzeń wyłoniła się dopiero później w takim stadium postępowania w którym to przepisanie zbywającej lub brakującej powierzchni gruntu mogłoby nastąpić tylko przez wymagające dłuższego czasu lub kosztowne zmiany w dokonanych już przedwstępnych pracach, natenczas muszą dotyczący uczestnicy odstąpić wspomniany grunt za zupełnym wynagrodzeniem pieniężnym, które w braku porozumienia oznaczy władza.

Izba uchwała bez rozprawy §. 81. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 82.

Do urządzeń, które podwyższają gospodarczy użytek z niektórych tylko gruntów przyznanych jako wynagrodzenie, mają być zastosowane przepisy pierwszego ustępu §. 81. z tym ograniczeniem, że potrzebna ilość gruntu będzie dostarczoną na rachunek tychże wynagrodzeń, o ile już przy obliczeniu tych wynagrodzeń nie uwzględniono tego, że zaprowadzenie owych urządzeń nastąpi kosztem wszystkich uczestników.

Izba uchwała bez rozprawy §. 82. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 83.

Uczestnicy, których posiadłość gruntuwa przez zaprowadzenie urządzeń gospodarczych spowodowanych podziałem lub regulacją nie odniesie żadnej korzyści lub korzyść nieznaczną, nie stojącą w żadnym stosunku do podanego w pierwszym ustępie §. 81. wymiaru, winni być uwolnieni od udziału w dostarczeniu potrzebnego do tych urządzeń gruntu albo całkiem albo w części istotnym stosunkom odpowiadającej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 83. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 84.

W braku odmiennego układu albo specjalnego prawnego zobowiązania mają uczestnicy ponosić koszt zaprowadzenia urządzeń gospodarczych włącznie z odszkodowaniami, należącymi się w gotówce w myśl drugiego ustępu §. 81. z tytułu dostarczenia gruntu pod urządzenie gospodarcze lub z jakiegokolwiek innego tytułu, i to w takim stosunku, w jakim w myśl §§. 81—83. uczestniczą w nadwyżce względnie w pokryciu brakującej części gruntu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 84. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 85.

Według tych samych zasad, które przy zakładaniu wspólnych urządzeń obowiązują, ma się uregulować także obowiązek utrzymania tych urządzeń. O ile się to tyczy utrzymania budowli wodnych mogą być odnośni uczestnicy zmuszeni na podstawie orzeczenia władzy do zawiązania spółki wodnej w myśl przepisu §. 45. ustawy wodnej z 24. marca 1875 Nr. 38. Dz. ust. kraj. a to bez osobnej w tym celu ustawy krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 85. zgodnie z wnioskiem komisji :

Sprawozdawca czyta :

§. 86.

Jeżeli odpowiednie użytkowanie gruntu przyznanego jako wynagrodzenie nie jest możebnem bez ustanowienia służebności na innej do podziału wciągniętej parceli gruntowej, winno się stosunek tej służebności ściśle określić i uwzględnić okoliczność tę przy oszacowaniu odnośnego gruntu. Gdyby jednak dokonane już oszacowanie nie dało się cofnąć bez długotrwałych, lub kosztownych zmian w dotychczasowych, lub kosztownych zmian w dotychczasowych,

sowych pracach, ma być odpowiednio odszkodowanie w braku porozumienia oznaczone z urzędu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 86. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 87.

Przy oznaczeniu poszczególnych wynagrodzeń w ziemi, winno się o tyle uwzględnić życzenia bezpośrednich uczestników, o ile to możliwym jest bez naruszenia przepisów ustawy lub bez uszczerbku dla takich interesów publicznych, którym przez podział zadość uczynić można.

Jeżeli przy podziale bezpośrednio jest interesowaną gmina, część gminy, lub zakład gminny przedewszystkiem uwzględnić należy, aby takie nieruchomości, które w myśl §. 6. do podziału się włączają, a których gmina, część gminy lub zakład gminny dla celów publicznych potrzebuje, nie były im odjęte tudzież, aby były przyznane im możliwie potrzebne jeszcze dla tychże celów powierzchni gruntu w stosownem położeniu. Tę ostatnią okoliczność należy uwzględnić przy rozstrzygnięciu pytania, czy wymieniona w § 23. wierzytelność ma być wykupioną w pieniądzech lub ziemi, jakoteż przy oznaczeniu wynagrodzenia w ziemi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 87. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

§. 88.

Za to, co w myśl §. 73. l. 1 i 2 pozostało nieuwzględnione przy oszacowaniu poszczególnych gruntów winno być dane wynagrodzenie w pieniądzech, jeżeli między tym, któremu odnośna część ze wspólnych gruntów, albo grunt prywatny do podziału włączony ma być przydzielony (następca w posiadaniu) a zastępcą wspólności mającej być zniesioną, względnie ustępują-

cym posiadaczem, nie został zawarty układ odmienny.

Na żądanie zastępcy wspólności względnie ustępującego posiadacza musi następca w posiadaniu przyjąć oznaczone w §. 73. l. 3. plantacje za zapłatą oszacowanej wartości. To samo stosuje się także do wspomnianych w § 73. l. 4. nierębnych drzewostanów, podczas kiedy drzewostany przydatne do ścięcia mogą być według wyboru zastępcy ustępującej wspólności, względnie ustępującego posiadacza gruntu, albo w odpowiednim terminie wycięte, albo pozostawione następcy za uiszczeniem oszacowanej wartości. W wypadku zastrzeżonego wyrębu należy się temu, który grunt zamieniony otrzymuje, stosowne odszkodowanie za ubywającą mu tymczasowo z odnośnego gruntu część zwykłego przychodu.

Wymienione w §. 73. l. 5. urządzenia, mogą być według wyboru tego, któremu grunt przyznany został, albo pozostawione przy gruncie za uiszczeniem ich wartości szacunkowej, albo też usunięte w stosownym czasie przez rozwiązującą się wspólność, względnie przez ustępującego posiadacza.

Do złożenia oświadczenia w imieniu wspólności, mającej w myśl poprzednio przytoczonych postanowień prawo wyboru, mają uczestnicy wybrać sobie wspólnego zastępcę. Wybór odbywa się na zgromadzeniu zwołanem przez komisarza miejscowego, na które w myśl przepisu §. 32. wszyscy uczestnicy mają być wezwani, większością głosów obecnych uczestników bez względu na rozmiar ich praw udziałowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 88. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

§. 89.

Przy regulacji takich gruntów leśnych, których kultura leśna ma być utrzymaną winien być dla odnośnego lasu sporządzony

plan gospodarczy względnie istniejący plan gospodarczy rozpatrzony. Plan ten ma polegać na zasadzie trwałości, a gdyby ta ostatnia z powodu nadmiernego użytkowania lub jakiegokolwiek innego powodu była naruszoną w plan gospodarczy tak ułożyć, aby ta trwałość została przywróconą. W szczególności należy ograniczyć poboczne użytki do takiej miary, któraby zapewniła utrzymanie rodzaju drzewa i sposobu zagospodarowania odpowiadającego jakości gleby.

Jeżeli jednak ogólny obszar lasu jest tak mały, albo też stosunki zarządu tak są proste, że uregulowanie gospodarstwa według pewnego planu nie jest koniecznym potrzebem, winno się ustanowić zamiast formalnego planu, sumaryczny program techniczny gospodarstwa lasowego na następnych 10 lat.

Równocześnie winno się polecić posiadaczom lasu, aby wspomniane techniczne programy na następne dziesięciolecie przedkładali władzy politycznej w należywym czasie do zatwierdzenia i nałożyć na nich obowiązek, żeby w razie spowodowanego nadzwyczajną potrzebą odstąpienia od planu lub programu albo w razie, jeżeli wskutek istotnie zmienionych stosunków zachodzi potrzeba dodatkowych zmian w planie gospodarczym lub programie sumarycznym, postarali się o przyzwolenie na takie zmiany ze strony tejże władzy politycznej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 89. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 90.

Przy regulacjach wskazanych w poprzednim paragrafie winno się ustanowić porządek lasowy, który ma zawierać:

1. Postanowienia o wykonaniu użytkowania na rachunek wspólny i o rozdziale osiągniętego pożytku lub też przepis, według którego ma się odbywać wykonywanie poszczególnych praw użytkowania a to stosownie do tego, jaki sposób regulacji przy-

jęto (§. 23). Przytem w szczególności wydane być winny wyczerpujące przepisy, co do zaszanowania zagajników lasowych, a zresztą mają być zastosowane w odpowiedni sposób te postanowienia prawa leśnego, które odnoszą się do lasów obciążonych służebnictwami.

2. postanowienia odnoszące się do wywozu z lasu produktów leśnych lub do innego z nimi postępowania, a to w celu odwrócenia niebezpieczeństwa od owadów.

Postanowienia te winny uwzględnić ile możliwości istniejące stosunki posiadania i istniejące w zwykłych stosunkach miejscowych większe lub mniejsze niebezpieczeństwo od owadów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 90. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 91.

Przy ustanowieniu statutu zarządu (§. 57) winno się w miarę zachodzących w każdym poszczególnym wypadku stosunków mieć głównie na względzie, czy należyty tok zarządu wspólnego gruntu wpływa w większym lub mniejszym stopniu na publiczne interesy.

Stosownie do tego i z możliwym uwzględnieniem życzeń i wniosków uczestników winien być przyszły zarząd wspólnego gruntu uregulowanym, przyczem można postanowić, że zwyczajny zarząd powierzy się zarządcy wybranemu przez uczestników, a w razie, gdyby tego rodzaju wybór nie przyszedł do skutku, zarządcy przez Wydział powiatowy zamianowanemu, że jednak przy ważnych zmianach proponowanych w celu utrzymania lub lepszego użytkowania takiego gruntu, przegłosowani uczestnicy muszą się poddać do decyzji sędziego rozjemczego, albo też władzy administracyjnej.

Jeżeli chodzi o wspólne lasy, dla których w wykonaniu postanowień §. 89. i 90. musi być ustanowiony plan gospodarczy,

albo program techniczny i porządek lasowy, należy zarządcy, który w tym wypadku ma być zatwierdzony przez polityczną władzę powiatową, nałożyć obowiązek nadzoru nad wykonaniem planu gospodarczego, lub programu, albo porządku lasowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 91. zgodnie z wnioskiem komisji:

Sprawozdawca czyta:

§. 92.

Plan podziału lub regulacji wymaga zatwierdzenia władzy. Przeciw zatwierdzonemu planowi podziału lub regulacji nie może być wniesione żądanie przywrócenia do poprzedniego stanu (§. 8. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 92. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§ 93.

Rozprawa celem potwierdzenia przez władzę planu podziału względnie planu wynagrodzenia praw osób bezpośrednio interesowanych, które w poprzednim okresie postępowania ostatecznie ustanowiono, odbywa się w ten sposób, że plan przez komisarza w myśl postanowień §§. 83—92. ułożony, będzie przez dni 14 wyłożony do przejrzenia przez wszystkich interesowanych w gminach, w których się podział odbywa, będzie na gruncie, o którego podział chodzi wytyczony i na żądanie uczestników przez komisarza objaśniony. Przy podziałach mniejszych rozmiarów, albo całkiem prostych, można za zezwoleniem komisji krajowej zaniechać wytyczenia planu na gruncie i objaśnienia tegoż.

Miejsce i czas wyłożenia, jakoteż zamierzone wytyczenie planu, podać należy do wiadomości najmniej na 8 dni przedtem edyktem, który ogłosić należy w gazecie urzędowej krajowej a jednocześnie w gminach powyżej wyrażonych z wezwaniem, aby tak bezpośrednio jak i pośrednio interesowani, wnieśli do komisarza miejscowego

pisemnie albo ustnie do protokołu zarzuty przeciw temu planowi, a to w przeciągu 30-tu dni, licząc od pierwszego dnia wyłożenia w gminie.

Przy podziałach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76. ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych oraz co do rejestru praw udziałowych, ma być każdy bezpośredni uczestnik z osobna zawiadomiony o rozprawie nad planem podziału z wezwaniem wspomnianem w poprzednim ustępie.

Wniesione zarzuty rozstrzyga następnie komisya krajowa, a w drodze odwołania komisya ministeryalna.

Termin do wniesienia zarzutów wynosi 14 dni i rozpoczyna się z tym dniem, który bezpośrednio następuje po dniu, w którym orzeczenie komisji krajowej doręczone zostało.

Izba uchwała bez rozprawy §. 93. zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

§. 94.

Komisarz miejscowy, winien sprostować plan zgodnie z orzeczeniami komisji krajowej i ministeryalnej i przedłożyć go komisji krajowej do ostatecznego zatwierdzenia oraz wskazówek co do wykonania planu.

Potwierdzenie planu podziałowego i zarządzenia komisji krajowej co do jego wykonania, winien komisarz miejscowy w tych gminach, których podział dotyczy, obwieścić i doręczyć każdemu z bezpośrednio interesowanych odnośną rezolucyą.

Izba uchwała bez rozprawy §. 94 zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca czyta:

§. 95.

Plan regulacyjny sporządzony przez komisarza miejscowego w myśl postanowień §§. 89—91, winien być przez tegoż bezpośrednio interesowanym na osobnej w tym celu

zwołanej rozprawie do wiadomości podany, objaśniony i przez dalszych 14 dni wyłączony im do przejrzenia. Do udziału w tej rozprawie należy zaważać poszczególnych bezpośrednio interesowanych z tem nadmienieniem, że ewentualne zarzuty przeciw planowi mogą być wniesione do komisarza miejscowego w ciągu 30 dni, licząc od dnia rozprawy, albo pisemnie, albo protokolarnie.

Przy regulacjach, przy których w myśl §. 66. ust. 4. i §. 76 ust. 4. zaniechano postępowania co do listy bezpośrednio interesowanych, oraz co do rejestru praw udziałowych, należy oprócz przepisanego w poprzednim ustępie poszczególnego zawiadomienia ogłosić publicznym edyktem najmniej 8 dni, naprzód miejsce i czas rozprawy nad planem regulacyjnym, w urzędowej gazecie krajowej jakoteż w gminach, w których regulacja ma być dokonana, a to z wezwaniem powyżej oznaczonym.

Zresztą stosują się także i do planu regulacyjnego postanowienia obu końcowych ustępów §. 93, oraz postanowienia §. 94.

Izba uchwała bez rozprawy §. 95. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 96.

Jeżeli w wykonaniu potwierdzonego planu, wynagrodzenie praw określonych w §. 23. nastąpić ma w gotówce, należą się od kapitału przypadającego wierzycielowi od poszczególnych uczestników w miarę ich zobowiązań w planie ustanowionych, odsetki w wysokości 4 od sta, jeżeli w tym względzie nie nastąpiło inne porozumienie i jeżeli nie zachodzi wypadek kompensaty z wzajemną pretensją, wynikającą z tytułu udziału w majątku włączonym do podziału w myśl §. 6. W razie wypowiedzenia ma być kapitał ten spłacony w 10 równych rocznych ratach, z których pierwsza płatną jest w 6 miesięcy po wypowiedzeniu.

Dług ten winien być z urzędu hipotecznie zabezpieczony na gruntach przyzna-

nych odnośnym uczestnikom i to zaraz po innych ciężarach w myśl niniejszej ustawy zabezpieczyć się mających (§. 104.)

Dłużnikowi wolno spłacić dług także i w krótszym czasie.

Izba uchwała bez rozprawy §. 96. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 97.

Jeżeli wartość wynagrodzenia przyjęta za podstawę planu podziałowego zmniejszyła się przed oddaniem, wskutek jakiegóż chociażby przypadkowej okoliczności, uczestnik otrzymujący to wynagrodzenie, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od innych uczestników uzupełnienia wartości, które dać mu należy w ziemi, jeżeli grunt uległ zmniejszeniu, a we wszystkich innych wypadkach w pieniądzech.

Jeżeli uczestnik został pokrzywdzony w skutek niedotrzymania wydanych przez władzę zarządzeń co do przejścia w nowo powstałe stosunki posiadania lub użytkowania, albo też w inny sposób, może w przeciągu dni 60 po wykonaniu odnośnej części planu, żądać wynagrodzenia pieniężnego od owych uczestników, z których winy pokrzywdzenie wynikło.

Jeżeli przy dzieleniu lub regulacji wkraść się błąd pomiarowy lub rachunkowy, może uczestnik ponoszący stąd szkodę w przeciągu roku po wykonaniu odnośnej części planu, żądać od uczestników, którym błąd ten wyszedł na korzyść, wynagrodzenia, które dać mu należy w ziemi, jeżeli błąd dotyczył gruntu, a we wszystkich innych wypadkach, w pieniądzech (§. 9. u. p.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 97. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 98.

Postanowienia §. 97. znajdują odpowiednie zastosowanie także wówczas, jeżeli

liby która z osób odszkodowanych podług §. 23. została pokrzywdzoną, albo poniosła jaką stratę.

Izba uchwała bez rozprawy §. 98. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 99.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej wzięte za podstawę planu podziału, zostały w czasie między potwierdzeniem a wykonaniem planu, tak znacznie zmienione wskutek wypadków elementarnych (zmiany biegu wód, trwałe spustoszenia od wód, oberwanie się ziemi i t. d.), że uzupełnienie wartości, w §. 97. przewidziane, nie zdoła złemu zaradzić, komisya krajowa może na żądanie bezpośrednio interesowanego (§. 20.) unieważnić całkiem lub częściowo plan podziału i, o ileby według okoliczności podział był jeszcze możebny i pożądanym, zarządzić nowe prace przygotowawcze i wygotowanie nowego planu podziału.

Przeciwno takiemu zarządzeniu wolno każdemu uczestnikowi odwołać się do komisji ministeryalnej w przeciągu dni 14. od dnia doręczenia rzeczzonego zarządzenia (§. 10. u. p.)

Izba uchwała bez rozprawy §. 99. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 100.

Co do nowych stosunków posiadania i nowych stosunków prawnych, wynikających z planu podziału lub regulacji, nie mniej co do założenia użytkowania i utrzymania połączonych z podziałem lub regulacją urządzeń gospodarczych, winien komisarz miejscowy, o ile plan podziałowy i regulacyjny sam przez się nie wystarcza do dokładnego wyjaśnienia stanu rzeczy, sporządzić osobny dokument (dokument podziałowy lub regulacyjny) i sprawę tę przeprowadzić w przepisany toku instancyj.

Dokument ten może być rozdzielony na dwie części i to w taki sposób, że w głównym dokumencie uwidoczniiony będzie nowy stan posiadania, reszta zaś punktów nie dotyczących się bezpośrednio stanu posiadania, będzie odłożoną do dalszych dochodzeń i dodatkowego dokumentu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 100. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 101.

Jeżeli przy wykonaniu planu podziałowego okaże się, że ze względu na nowe odgraniczenie parcel i posiadłości byłoby pożądanym przedsięwziąć zmiany w granicach gminy lub obszaru dworskiego, winien komisarz miejscowy spowodować w tym kierunku dochodzenie stosownie do obowiązujących ustaw i przepisów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 101. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 102.

Wyższemu Sądowi krajowemu i skarbowej władzy krajowej winno się doręczyć po jednej kopii planu geometrycznego (sytuacyjnego) służącego za podstawę planowi podziałowemu, jako też po jednym odpisie potrzebnych dokumentów dowodowych, a to w celu sprostowania ksiąg hipotecznych i ewidencji katastru gruntowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 102. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 103.

Zamknięcie postępowania podziałowego lub regulacyjnego podać ma komisya krajowa do wiadomości publicznej w sposób przepisany w §. 60. Od dnia tego ogłoszenia ustaje właściwość władz wyszczególnionych w §. 9. o tyle, iż te pozostają nadal właściwymi tylko jeszcze do

orzekania o roszczeniach przewidzianych w §. 100.

Izba uchwała bez rozprawy §. 103. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 104.

Prawa, które na gruncie podzielonym na rzecz trzecich osób są zabezpieczone, przeniesione będą na grunt przyznany tytułem wynagrodzenia bez opłaty należności, jeżeli tylko przy przeniesieniu nie ma być wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego ani zmiana w rozciągłości prawa.

Przeniesienie majątku, lub nabycie prawa na podstawie planu podziałowego albo regulacyjnego jest wolne od opłaty należności w ciągu 15-letniego okresu licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej (§. 11. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 104. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 105.

Prawomocne orzeczenia w tem postępowaniu, wydane przez władze do tego upoważnione, jako też ugody zatwierdzone, mają moc prawną orzeczeń względnie ugód sądowych, albo, o ile chodzi o sprawy z zakresu politycznej administracji, orzeczeń administracyjnych, a względnie ugód przed władzami administracyjnymi zawartych. Wykonanie owych orzeczeń względnie ugód należy do władz, które byłyby właściwemi dla tego rodzaju spraw po za postępowaniem podziałowym lub regulacyjnem (§. 12 ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 105. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 106.

Wszelkie podania, protokoły, załączniki, dokumenty prawne, deklaracje, wypisy, orze-

czenia, ugody, legalizacje i widymaty wolne są w postępowaniu podziałowym i regulacyjnem od stempli i należności bezpośrednich, o ile nie będą użyte do innego celu.

Przedruki map katastralnych w tem postępowaniu potrzebne, wydawane będą za połowę ceny taryfowej (§. 13. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 106. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

§. 107.

Blizsze przepisy do powyższych postanowień, dotyczące się urządzenia służby technicznej przygotowania i wykonania planu podziałowego lub regulacyjnego, skali map i planów, urządzenia robót geodetycznych, dopuszczalnych różnic pomiarowych i rachunkowych. postępowania przy obliczeniu potrzeb na dom i gospodarstwo, przy oszacowaniu gruntów i praw udziałowych, co do wyłączenia pojedynczych parcel gruntu w celu sprzedaży dla pokrycia, albo umniejszenia ogólnych kosztów podziału. co do okoliczności mających się uwzględnić przy projektowaniu wspólnych urządzeń gospodarczych, co do formularzy i t. p. mają być wydane w porozumieniu z Wydziałem krajowym w drodze rozporządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy §. 107. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Koszta podziału i regulacji.

§. 108.

Wynagrodzenie, koszta podróży i wydatki biurowe komisarza miejscowego, jakoteż ewentualnie potrzebnych urzędników państwowych, ponosić będzie skarb państwa (§. 14. ust. państw.).

Izba uchwała bez rozprawy §. 108. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 109.

Fundusz krajowy ponosić będzie:

1. Koszta wysłania delegata Wydziału krajowego w myśl §. 62.

2. Wynagrodzenia, koszta podróży i koszta biurowe personalu technicznego potrzebnego do prac geometrycznych (§. 63). tudzież koszta zakupna potrzebnych map;

3. Wynagrodzenia i koszta podróży potrzebnych ewentualnie techników melioracyjnych i leśnych oraz dozorców melioracyjnych:

4. Ewentualne wynagrodzenia za inne prace lub materyały użyte dla ogólnych celów podziału lub regulacyi

Koszta wymienione pod 2—4 będzie ponosić fundusz krajowy przez lat 15 licząc od wejścia w życie tej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 109. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 110.

Lokalności potrzebne w siedzibie urzędowej komisarza miejscowego dla prac komisarza miejscowego i tych, którzy w myśl §. 61. mają z nim współdziałać, winny być dostarczone, utrzymywane i opalane na rachunek tych, którzy bezpośrednio są interesowani w podziałach i regulacjach jednocześnie przeprowadzanych.

Lokalności potrzebnych ewentualnie dla prac powyższych funkcyonaryuszów poza siedzibą urzędową komisarza miejscowego dostarczą bezpłatnie w ten sam sposób bezpośrednio interesowani odnośnego obszaru podziałowego lub regulacyjnego. Ci bezpośrednio interesowani obowiązani są także dostarczyć pomocników do prac geometrycznych, rekwizytów potrzebnych a łatwych do sporządzenia jako to: kołków do pomiarów, tyk sygnałowych i t. p.

Jeżeli miejsce pracy w obrębie obszaru podziałowego lub regulacyjnego, w którym mają przeprowadzić czynność urzędową komisarz miejscowy lub osoby w myśl §. 61. przy nim współdziałające, oddalonym jest od biura albo od miejsca pomieszczenia wspomnianych funkcyonaryuszów nie mniej niż 3 a nie więcej jak 15 kilometrów, mają bezpośrednio interesowani dostarczyć bezpłatnie podwód celem przewiezienia owych osób do tego miejsca i odwiezienia ich napowrót do biura, względnie do miejsca zamieszkania.

W razie niedopełnienia w należytych czasie i sposobie obowiązków określonych w tym paragrafie, komisarz miejscowy ma prawo postarać się o to, czego nie dostarczono a wynikię ztąd koszta pokryć w myśl §. 112.

Izba uchwała bez rozprawy §. 110. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 111.

Dyety i koszta podróży znawców potrzebnych do szacowania oraz wynagrodzenia ludzi użytych do wskazywania granic ponoszą również bezpośrednio interesowani w danym obszarze podziałowym lub regulacyjnym, a to w stosunku do wartości udziałów, z jakimi uczestniczyli w podziale i regulacyi

Izba uchwała bez rozprawy §. 111. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 112.

Z funduszu krajowego asygnowany będzie komisarzowi miejscowemu fundusz podręczny do wyrachowania się, ustanowiony w miarę przypuszczalnego zapotrzebowania, z którego komisarz pokrywać będzie zaliczkowo: 1) koszta wynikię z zastosowania końcowego ustępu §. 110. 2) koszta określone w §. 111. 3) kwoty potrzebne na wypłatę wynagrodzeń w gotówce;

które mają być uiszczone przez poszczególnych bezpośrednio interesowanych (§§. 4., 88., 97., 98.) oraz kwoty potrzebne na odszkodowania oznaczone w §. 22. Kwoty wymienione pod 3) zaliczone będą przez komisarza miejscowego wtedy jedynie, jeśli tego zażąda obowiązany do ponoszenia tych kwot.

Izba uchwała bez rozprawy § 112. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 113.

Co do ostatecznego ponoszenia kosztów, względnie co do obowiązku zwrotu kwot zaliczkowych w myśl §. 112. z funduszu podręcznego komisarza rozstrzyga, na podstawie przepisów tego rozdziału w pierwszej instancji komisarz miejscowy, a w drugiej i ostatniej instancji komisja krajowa (§. 45). Wyjątek stanowią wypadki, w których kwestya tychże kosztów ma być rozstrzygnięta, w myśl ostatniego ustępu §. 114. razem z główną sprawą, w tym bowiem razie tok instancji w sprawie głównej, stosuje się także i co do kosztów.

Izba uchwała bez rozprawy §. 113. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 114.

Koszta niewymienione w poprzednich ustępach, a w szczególności:

1. koszta powstałe dla interesowanych wskutek osobistego ich udziału w rozprawach, lub z powodu wysłania pełnomocnika i utracone wskutek tego korzyści;

2. koszta porady prawnej lub fachowej, poniesione przez poszczególnych uczestników.

3. koszta wyłożone na odpisy protokołów rozpraw lub innych aktów i kopii planów żądanych przez strony:

4. koszta rozpraw, które ze względu

na prawidłowy tok udziału, lub regulacji były zbędne i które tylko dla osobistych korzyści uczestników przez tychże wywołane zostały;

5. koszta rozpraw spowodowanych z winy interesowanych, w szczególności przez jawienie się dopiero na późniejszym terminie albo przez podniesienie lekomyślnych pretensyj lub podobnych zarzutów;

6. koszta oznaczenia granic znakami granicznymi, jakoteż koszta i odszkodowania za gospodarze urzędzenia, bądź wspólne, bądź takie które mają na celu podniesienie wartości użytkowania tylko niektórych gruntów (§§. 8. i 82.) — mają ponosić odnośni interesowani, względnie ci, którzy zawinili i to bezpośrednio t. j. bez brania zaliczki z funduszu wymienionego w §. 112.

Czy w pewnej sprawie zachodzi wypadek oznaczony pod l. 4. lub l. 5. i o ile sprawę przegrywający winien jest koszta spowodowane przez własną winę reszcie interesowanych za użycie doradców prawnych i fachowych zwrócić, należy rozstrzygnąć w toku rozprawy razem z rzeczą główną.

Izba uchwała bez rozprawy §. 114. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 115.

Ci, którzy w myśl niniejszych przepisów, mają ostatecznie sami ponosić koszta zaliczone za nich z funduszu podręcznego, są obowiązani do zwrotu tej zaliczki, w przeciągu dni 30 po doręczeniu odpowiedniego nakazu zapłaty.

Izba uchwała bez rozprawy §. 115. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 116.

Koszta udziału i regulacji, względnie zwroty należące się funduszowi krajowemu

z powodu danych zaliczek, będą ściągnięte w drodze politycznej egzekucyi.

Bliższe przepisy do powyższych postanowień, dotyczących kosztów podziału lub regulacyi, będą wydane w drodze rozporządzeń.

Izba uchwała bez rozprawy §. 116. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Postanowienia końcowe.

§. 117.

Przekroczenia postanowień planu regulacyjnego, względnie dokumentu regulacyjnego, będą karane przez władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł. albo aresztem od 6 godzin do dni 5, o ile nie uzasadniają czynu karygodnego według innych ustaw, w szczególności ustawy lasowej.

Ten, który w myśl ostatniego ustępu §. 94. ma czuwać nad wykonaniem planu gospodarczego albo programu i porządku lasowego, winien w razie zaniedbania swego obowiązku być ukarany przez powiatową władzę polityczną grzywną od 1 do 25 zł.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której przekroczenie popełniono.

Izba uchwała bez rozprawy §. 117. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 118.

Termin, od którego niniejsza ustawa ma wejść w życie, oznaczają po ułożeniu odnośnych rozporządzeń, Ministrowie powołani do wykonania tej ustawy w porozumieniu z Wydziałem krajowym. Termin ten będzie ogłoszony w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Izba uchwała bez rozprawy §. 118. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 119.

Z wejściem w życie niniejszej ustawy przestaje obowiązywać patent cesarski z dnia 5. lipca 1853 (Dz. ust. p. Nr. 130.), o ile odnosi się do wzmiankowanych tamże w §. 1. l. 4. wspólnych praw posiadania i użytkowania (§. 15. ustawy państwowej).

Izba uchwała bez rozprawy §. 119. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§ 120.

Szczegółowe postanowienia, potrzebne w razie zarządzonego w drodze ustawy krajowej podziału wspólnych gruntów celem odpowiedniejszego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych obszarów określi rzeczona ustawa krajowa w każdym poszczególnym wypadku w granicach ustawy państwowej z dnia 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 94.

Izba uchwała bez rozprawy §. 120. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta :

§. 121.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

P. Skałkowski stawia poprawkę, aby zamiast „porucza się Ministrom...” powiedzieć: „poruczam Moim Ministrom...”.

Izba popiera tę poprawkę.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca godząc się na tę poprawkę.

Izba uchwała §. 121. w brzmieniu proponowanym przez komisję z poprawką p. Skałkowskiego.

Sprawozdawca czyta :

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacyi odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam na podstawie zawartych w ustawie państwowej z 7. czerwca 1883 r. Dz. u. p. Nr. 94. postanowień dotyczących się dzielenia gruntów wspólnych i regulacyi odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy powyższy tytuł i wstęp ustawy.

Marszałek oznajmia, iż trzecie czytanie tej ustawy zamieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń.

Sprawozdawca p. Pilat czyta:

II. Wysoki Sejm raczy uznać za załatwioną tem samem petycję do l. 651 wniesioną przez pięć gmin powiatu Tarnobrzeskiego w sprawie niepodzielności państwisk gminnych.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Sala, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. za czas od 1. grudnia 1896 do 30. listopada 1897, odnoszące się do działu drogowego, Sejm przyjmuje do wiadomości.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższą sesję sejmową przedłożył projekt ustawy o policyi drogowej, którą objęte będą również przepisy o obsadzaniu dróg drzewami.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wznowił i usilnie starał się doprowadzić do pomyślnego załatwienia układu z c. k. Rządem w sprawch.

a) co do uznania za państwowe tych dróg w kraju, które mają donośne znaczenie dla Państwa tak pod względem wojskowym jak ekonomicznym.

b) celem uzyskania w drodze ustawodawczej stałej dotacyi ze Skarbu Państwa na budowę i utrzymanie dróg powiatowych i gminnych.

Przemawia p. Jaworski i wnosi dodatkowo następującą IV-tą rezolucję:

IV. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w myśl §. 2. ustawy drogowej z 5. Lipca 1897 sprawę uznania jako krajowych tych dróg, których znaczenie jest ogólne, sięgające po za granice pojedynczych powiatów. pod ścisłą wziętą rozwagę, i na najbliższej sesji Sejmowej przedłożył sprawozdanie wraz z dotyczącymi wnioskami.

Izba popiera wniosek p. Jaworskiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Chamiec.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Niebyłowicz.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując rezolucję wniesioną przez p. Jaworskiego.

Izba uchwała wniosek komisji głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Marszałek otwiera rozprawę nad dodatkowym wnioskiem p. Jaworskiego.

Nikt głosu nie żąda.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek p. Jaworskiego.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału powiatowego w Nadwornie o podwyższenie subwencji na budowę dróg Nazawizów-Winograd, Delatyn-Łuczki, Nadwórna-Łanczyn z 50% na 75% i udzielenie pomocy technicznej.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm podwyższa począwszy od roku 1898 przyznana Reprerentacji powiatowej w Nadwornie subwencję na budowę dróg Nazawizów-Winograd Delatyn-Łuczki i Nadwórna-Łanczyn z 50% na 60% rzeczywistych kosztów budowy.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach gmin Szydłowce i Zielona w powiecie husiatyńskim położonych, celem uzyskania subwencji w kwocie 2000 złr. na budowę drogi: Szydłowce-Sidorów, tudzież subwencji 2000 złr. na budowę drogi Zielona-Sidorów.

Sprawozdawca p. Witold Niezabitowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycje gmin Szydłowce i Zielona o subwencję na cele drogowe, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w miarę możliwości, z funduszków na zapomogi z powodu klęsk elementarnych przeznaczonych.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż punkta 9, 10

i 11 usuwa z porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Następuje :

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji przysiółków Bortniki i Kuliki o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Łopatynie, a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku.

Sprawozdawca p. Górski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję mieszkańców przysiółka Bortniki i Kuliki o wyłączenie ze związku gminy Stołpina, a włączenie do związku gminy Bołożynowa tudzież o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Łopatynie a przyłączenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Olesku przekazuje się Wydziałowi krajowemu do przeprowadzenia odpowiednich dochodzeń i sprawozdania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Dep. VI.

Sprawozdawca p. Klemensiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. listopada 1896 po koniec października 1897 roku przyjmuje się do wiadomości.

II. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do uchwały z dnia 7. lutego 1897 a zatem ponownie aby w sprawie sporu granicznego przy Morskiem Oku, delegat Wydziału krajowego brał udział, tak w obradach przed wydaniem wyroku Sądu polubownego, jakoteż i na miejscu przy komisji, jeśli by takowa na spornem terytorium zebrać się miała.

III. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do uchwały z dnia 7. lutego 1897, a zatem również poraz drugi aby bezwzględnie w drodze administracyjnej podwyższył w sposób odpowiedni i wydatny, wynagrodzenie za dostarczane podwozy tak dla wojska jakoteż na cele publiczne.

IV. Wzywa się c. k. Rząd odnośnie do uchwały z dnia 27. stycznia 1896. a zatem także po raz wtóry, by z uwagi na uciążliwość i straty wynikające z poboru podatku konsumcyjnego przy obrocie mięsnym dla stron nie trudniących się przemysłem tej kategorii w tych wypadkach w których mięso pochodzi z bydła dorzniętych w skutek nieszczęśliwego wypadku, wziął pod ścisłą rozagę, czyli i pod jakimi warunkami, dałyby się wprowadzić ulgi podatkowe w kierunku wskazanym i by ulgi te drogą ustawodawstwa państwowego przeprowadził.

Przemawia p. Merunowicz i wnosi następującą dodatkową rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd ażeby przyspieszył otwarcie zakładu poprawczego dla nieletnich przestępców.

Izba popiera tę poprawkę.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca,

Izba uchwała w rozprawie szczegółowej wniosek komisji bez rozprawy głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następnie odrzuca Izba dodatkowy wniosek p. Merunowicza.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie programu akcyj, zmierzającej do rychlejszego zorganizowania szkół ludowych.

Sprawozdawca p. Sole ki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Stanisława Nie-

zabitońskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie programu akcyj, zmierzającej do rychlejszego zorganizowania szkół ludowych, przyjmuje się do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycji Jakóba Judkiewicza, przedsiębiorcy budowy i koncesjonariusza kolei Kraków-Koemyrzów w sprawie budowy tej kolei.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Z chwilą gdy fundusz na popieranie kolei niższego rzędu okaże się wskutek rentowności już subwencyonowanych kolei znowu częściowo płynnym, lub gdyby tenże fundusz odpowiednio podwyższony został, upoważnia się Wydział krajowy do zakupna za kwotę 100.000 złr. akcyj zakładowych kolei Kraków-Koemyrzów, jeżeli koszt budowy tej kolei przez Wydział krajowy poprzednio zbadane i przyjęte zostaną.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej o wniosku posła Barwińskiego w sprawie założenia warsztatu tkackiego kilimkarskiego w Załóżcach pow. Brodzkiego.

Sprawozdawca p. Żardecki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Barwińskiego w sprawie założenia warsztatu tkackiego kilim-

karskiego w Założcach przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu, iżby za pośrednictwem komisji krajowej dla spraw przemysłowych przeprowadzone zostały odpowiednie rokowania z czynnikami miejscowymi i jeżeli rokowania doprowadzą do rezultatów dodatnich, ewentualnie przystąpił do utworzenia wzorowego warsztatu.

Przemawia p. Barwiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji zwierzchności gminnej miasta Skawiny w sprawie utworzenia szkoły szwewskiej.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję zwierzchności gminnej m. Skawiny w kwestyi utworzenia szkoły szwewskiej, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu, względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji gmin Trześni, Nadbrzezia, Ostrowka, Sielca, Furmanów i Sokolnik powiatu tarnobrzesckiego w sprawie utworzenia szkoły koszykarskiej w gminie Nadbrzezie.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycje gmin: Trześni, Nadbrzezia, Ostrowek, Sielca, Furmanów i Sokolnik powiatu tarnobrzesckiego odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu, względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych z żąda-

niem przeprowadzenia badań i rokowań z czynnikami miejscowymi, w kwestyi utworzenia szkoły, ewentualnie zaprowadzenia wędrowniej nauki dla przemysłu koszykarskiego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji,

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Ropczycach o udzielenie subwencji w wysokości 2000 zł. na założenie szkół przemysłowych w powiecie.

Sprawozdawca p. Żąddecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję Wydziału pow. w Ropczycach o udzielenie subwencji w wysokości 2000 zł. na utworzenie szkół przemysłowych w powiecie, odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania, przeprowadzenia odpowiednich rokowań z Wydziałem powiatowym w Ropczycach, ewentualnie przystąpienia do założenia szkół z kredytu rubryki XVI. i z wyniku zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesyi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji zgromadzenia ludowego w Dziekanowicach powiatu Wielickiego w sprawie utworzenia fabryki koszykarskiej w Dobczycach ewentualnie w Dziekanowicach.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję zgromadzenia ludowego zbranego w Dziekanowicach powiatu Wielickiego odstępuje Sejm Wydziałowi krajowemu względnie komisji krajowej dla spraw przemysłowych do zbadania, przeprowadzenia odpowiednich rokowań z czynnikami

miejscowymi i zdania sprawy Sejmowi na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Reprezentacji powiatowej w Krakowie, żądającej zastosowania §. 43. ustawy drogowej do gmin podmiejskich

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję L. 97 Reprezentacji powiatu krakowskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania, ewentualnie wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach gmin Motycze, Zaleszany, Skowierzyn, Zbydniów, Motycze duchowne, Majdan i Gorzyce powiatu tarnobrzaskiego w sprawie budowy mostu na rzece Łęgu.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje: L. 1432 gminy Zaleszany, L. 1426 gminy Motycze, L. 1428 gminy Skowierzyn, L. 1429 gminy Zbydniów, L. 1430 Motycze duchowne, L. 1431 Majdan, L. 1427 Gorzyce odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji domu dla Ziemian i Banku rolniczego we Lwowie, o przenie-

sienie stacyi doświadczalno-kontrolnych, a w szczególności botanicznej z Dublan do Lwowa.

Sprawozdawca p. Franciszek Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję domu dla Ziemian i Banku rolniczego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Stanisława Szalaya pierwszego pomocnika nauczycielskiego przy niższej szkole rolniczej w Dublanach o przyznanie jednego pięciolecia.

Sprawozdawca p. Franciszek Jędrzejowicz odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycja pana Stanisława Szalaya Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Reprezentacji miasta Brzeżan względem przeniesienia wyższego c. k. gimnazjum do innego dogodnego budynku lub wybudowania innego gmachu szkolnego odpowiadającego higienicznym warunkom.

Sprawozdawca p. Zoll odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Reprezentacji miasta Brzeżan o przeniesienie c. k. wyższego gimnazjum do innego dogodnego o budynku lub o wybudowanie nowego gmachu szkolnego, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania przytoczonych w niej okoliczności i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy m. Łańcuta, tudzież wielu gmin powiatu łańcuckiego, o założenie gimnazjum w Łańcucie dalej petycji rady gminnej miasta Dębicy o założenie gimnazjum w Dębicy, następnie petycji Rady powiatowej w Tarnobrzegu o założenie tamże szkoły średniej, wreszcie petycji Magistratu miasta Żółkwi i gminy m. Śniatyna o założenie w tych miastach gimnazjum lub szkoły realnej.

Sprawozdawca p. Zoll odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy m. Łańcuta, tudzież petycję wielu gmin powiatu łańcuckiego o założenie gimnazjum w Łańcucie, dalej petycję rady gminnej m. Dębicy o założenie gimnazjum w Dębicy, następnie petycję Rady powiatowej w Tarnobrzegu o założenie tamże szkoły średniej dla okolicy północno-zachodniej, pomiędzy Wisłą i Sanem, wreszcie petycję Magistratu m. Żółkwi i gminy m. Śniatyna o założenie w tych miastach gimnazjum lub szkoły realnej odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Aleksandra Szabla emer. nauczyciela w sprawie dodatków pięcioletnich i policzenia lat służby.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wspólnie z c. k. Radą szkolną krajową

petycję Aleksandra Szabla emerytowanego nauczyciela w Tarnopolu zbadał i na przyszłej sesji sejmowej swe wnioski przedłożył.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji Józefa Bielańskiego, nauczyciela szkoły etatowej w Brzeżanach o przywrócenie odjętego dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Józefa Bielańskiego nauczyciela szkoły etatowej w Brzeżanach przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Feliksa Górskiego, byłego nauczyciela szkół ludowych, o zapłatę pensji, za 10 ubiegłych lat.

Sprawozdawca p. Barwiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Feliksa Górskiego, byłego nauczyciela w Kaszowie, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Michała Koreckiego, nauczyciela w Roźniatowie i Jana Tytora, emerytowanego nauczyciela w Kopyczyńcach, o powetowanie strat poniesionych skutkiem przenosin i zamianę emerytury na jednorazową odprawę.

Sprawozdawca p. Brunicki, odczytuje

sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycjami L. 1033 Michała Kockiego, nauczyciela w Roźniatowie, oraz L. 1035, Jana Tytora, nauczyciela emerytowanego w Kopyczyńcach, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Marcina Czapra, nauczyciela w Piasecznej, o przyznanie dodatku pięcioletniego.

Sprawozdawca p. Brunicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję Marcina Czapra, nauczyciela w Piasecznej, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej, do zbadania przytoczonych przez petenta okoliczności i ewentualnego udzielenia zapomogi.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji Marceli Łysakowskiej, młodszej nauczycielki szkoły ludowej w Roźniatowie, o przyznanie jednego pięcioletnia.

Sprawozdawca p. Brunicki, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad petycją Marceli Łysakowskiej, przechodzi Sejm do porządku dziennego

Izba uchwała bez rozprawy, powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej, w sprawie petycji, o przyznania dodatków pięcio-

letnich i podwyższenie płacy Błażejowi Wojnarowskiemu, nauczycielowi w Rudkach, Wojciechowi Matysiak nauczycielowi w Zatorze. Helenie Rakowieckiej nauczycielce w Czortkowie, Władysławowi Jezierskiemu nauczycielowi w Dorze.

Sprawozdawca p. Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją L. 939 Błażeja Wojnarowskiego, emeryt. nauczyciela w Rudkach, L. 983 Wojciecha Małysiaka starszego nauczyciela w Zatorze, L. 1042 Heleny Rakowieckiej nauczycielki w Czortkowie, L. 1147 Władysława Jezierskiego nauczyciela w Dorze. Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji solnej z petycji gmin Trześni, Furmanowa, Sokolnik, Nadbrzezia, Ostrówka i Sielca powiatu tarnobrzesckiego o zniżenie ceny soli kuchennej na 9 ct za topkę.

Sprawozdawca p. Merunowicz odczytuje sprawozdanie zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gmin Trześni, Furmanów, Sokolnik, Nadbrzezia, Ostrówka i Sielca powiatu tarnobrzesckiego z zażaleniem na trudności przy zakupie soli w Tarnobrzegu, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania rzeczy i do stosownego zarządzenia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji o petycji magistratu miasta Jaworowa w sprawie budowy kolei żelaznej z Janowa do Jaworowa.

Sprawozdawca p. Jakliński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyja reprezentacji miasta Jaworowa odstępuje się Wydziałowi krajowemu do rozpatrzenia i zaopiniowania na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek omisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Mikołaja i Szczepana Hapka o pożyczkę w kwocie 1.000 złr. na rozszerzenie pracowni narzędzi rolniczych w Gródku.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję L. 958 Mikołaja i Szczepana Hapka odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Stanisławy Czapek o zapomogę stałą, celem dalszego kształcenia się w wiedeńskiej szkole haftów i robót ręcznych.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję l. 1077. Stanisławy Czapek odstępuje się Wydziałowi krajowemu a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji,

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej z petycji Chuny Złatkes o udzielenie pożyczki na rozszerzenie garbarni w Gołogórach.

Sprawozdawca p. Goldman odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Chuny Złatkes odstępuje się Wydziałowi krajowemu, a względnie krajowej komisji dla spraw przemysłowych do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej, z petycji Piotra Krokiewicza w Wieliczce, o poparcie eksploatacji czystego węgla wapna w Białym Kamieniu, do wyrobu wody sodowej.

Sprawozdawca p. Goldman, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad petycją Piotra Krokiewicza w Wieliczce, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji przemysłowej, z petycji Władysława Karwackiego, o bezprocentową pożyczkę w kwocie 6000 zł. na założenie pracowni gazowych i benzynowych motorów, dla wyrobu siły elektrycznej.

Sprawozdawca p. Goldman, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Władysława Karwackiego, L. 574, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej, z petycji gminy Niebocko, powiatu brzozowskiego, o niżenie prestacji szkolnej, na płacę nauczycieli i utrzymania szkoły.

Sprawozdawca p. Kramarczyk, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Niebocko, powiatu brzozowskiego, odstępkuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia i po porozumieniu się z Radą szkolną krajową, postawienia odpowiednich wniosków.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji z petycji gminy Białoboki powiatu Łańcuckiego o niżenie prestacji szkolnej.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Poleca się Wydziałowi krajowemu aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową, petycję gminy Białoboki zbadał i zdał sprawę na najbliższej sesji.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej z petycji gminy Biłka królewska o rozłożenie prestacji szkolnej na kontrybuentów zamiast ściąganie jej zbiorowo od gminy.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Biłki królewskiej odstępkuje się Wydziałowi krajowemu do zba-

dania w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Sanoczek powiatu Sanockiego, o niżenie prestacji na płacę nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby petycję gminy Sanoczek w porozumieniu z Radą szkolną krajową zbadał, wedle możliwości uwzględnił i odpowiednie wnioski Sejmowi przedłożył.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Przemawia p. Milan i wnosi, aby zamiast wniosku komisji uchwalono następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić .

Gminie Sanoczek powiatu Sanockiego odpisuje się zaległą kwotę nie uiszczoną ponad 100 zł. a wynoszącą 346 zł. na dalsze zaś lata zobowiązuje się gmina Sanoczek na płacę nauczyciela płacić zamiast 143 tylko 100 zł.

Izba popiera wniosek p. Milana.

Przemawia p. Zoll.

Przemawia p. Milan.

Przemawia p. Czartoryski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji, tem samem odpada wniosek p. Milana.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

P. Komisarz rządowy c. k. Radca Dworu hr. Włodzimierz Łoś, odpowiada na

uchwalony przez Sejm wagił wniosek p. Czaykowskiego, w sprawie przedłużenia terminu do składania fasyj podatku osobisto-dochodowego.

Marszałek oznajmia, iż na sobotniem posiedzeniu (12. lutego 1898 roku), zamieści na porządku dziennym wybór zastępcy Członka Wydziału krajowego z kurii mniejszych posiadłości, oraz wybór członków ko-

misyi dla podatku osobisto-dochodowego i zarobkowego.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 9. lutego 1898 r., godzina 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.